

STO LET ŽELEZARNE — STO LET ŽELEZARNE — STO LET ŽELEZARNE — STO LET

Odložitev nabave in gradnje plavža

Na podlagi dokumentacije, ki jo je predložila uprava podjetja, je delavski svet podjetja na svoji 2. seji, dne 14. junija 1968 odobril nakup plavža volumna 500 m³ pri firmi Centrozap, Poljska — prek podjetja Metalka Ljubljana.

Nabava plavža naj bi pomembila zaključek izgradnje I. faze rekonstrukcije Železarne, ki se je začela leta 1962, ozioroma za katero je bil program pripravljen že leta 1960. Po tej konceptiji bi rekonstruirali obstoječe plavže v času rednih remontov, v jeklarni pa bi zgradili novo SM in električno peč. Za tako proizvodnjo jekla bi zadostovala količina grodinja na tako rekonstruiranih plavžih. Že v času izvajanja rekonstrukcije pa je prišlo v tehnologiji do določenih sprememb, namesto SM peči smo nabavili električno peč in dokončno izgradili elektro jeklarno, v SM jeklarni pa je bila rekonstruirana livna jama. Vzrok, da ni bila nabavljena nova SM peč je vse večjem uveljavljjanju kisikovih procesov in opuščanju klasičnega SM postopka. SM jeklarna naj bi bila rekonstruirana v celoti s prehodom od SM na kisikov proces, ki je v predelavi precej cenejši. To pa naj bi zajemala II. faza rekonstrukcije podjetja. S tem pa se je spremnila tudi situacija v tehnologiji proizvodnje jekla t. j. v notrebni vložku. V kisiko-

vem procesu je namreč tehničko pogojena količina tekočega grodinja in sicer v razmerju cca 75:25 v korist tekočemu surovemu železu. Proizvodnja grodinja na obstoječih plavžih bi bila kljub predelavi premajhna, ker bi znašala maksimalno od 180–200.000 t. Za vložek v jeklarni pa bi bilo potrebno 320.000 t. S tem je nastala potreba po nabavi plavža z večjo storilnostjo. Glede na specifično lokacijo Jesenic in omejeno možnostjo pri povečanju proizvodnje jekla, smo se odločili za nas najbolj ugodno tehnično rešitev to je nabavo plavža s koristnim volumenom 500 m³, čeprav je tak plavž izpod norm, kakršne prevladujejo v modernem plavžarstvu. Poleg tega smo morali vzeti v obzir pri izbiri peči kapaciteto kavperjev, turbopihala, kapaciteto aglomeracije s čimer smo imeli podane osnovne dimenzije projektirane peči.

Investicijske naložbe v rekonstrukcijo topilnic so visoke, saj znašajo po predračunih s katerimi podjetje razpolaga 200 milij. N din, pri čemer je vracunan tudi plavž, ki naj bi bil zgrajen najprej. Da se je uprava podjetja odločila za to sta bila odločilna dva momenta.

1. Pocenitev proizvodnje jekla.
(nadaljevanje na 2. strani)

Zakaj 4-odstotna omejitev OD za maj?

Iz obveznosti sanacijskega programa izhaja, da mora Železarna Jesenice usklajevati nivo izplačanih OD s finančnimi možnostmi oziroma zaenkrat z nivojem izplačanih osebnih dohodkov v IV. kvartalu preteklega leta. Po tem razrezu je razpoložljiva masa OD za izplačilo v II. kvartalu največ 31,136,000 N din.

Ker je bila formirana masa OD po cenikih za mesec maj višja od razpoložljive, je odbor za dohodek in nagrajevanje na svoji drugi redni seji, po predlogu uprave podjetja, odredil omejitev 4 % celotnega izplačila, kar se odraža v gibljivem delu za okrog 6 %. V kolikor ne bi izvršili te uskladitev OD že za mesec maj, bi bilo v naslednjem mesecu preobčutno zmanjšanje OD, ker bi bil ostanek maše OD za okrog 10 do 12 % nižji od izplačane v mesecu aprilu in maju. Kljub temu pa poprečni OD za mesec maj ne bo nižji od izplačanih osebnih dohodkov v preteklih dveh mesecih, kar gre predvsem na račun znižanja števila zaposlenih in večje produktivnosti. Mesečne uskladitev imajo predvsem namen, da je dinamika izplačila po posameznih mesecih čim bolj enakomerna in da ne nastopajo preobčutne razlike.

Ivo Arzenšek, dipl. inž.

Za zaključni razgovor z vodji proizvodnih obratov smo danes prosili obratovodja plavžev FRANCA GLOBOČNIKA. V odgovorih na naša vprašanja ram je povedal tole:

VPRAŠANJE: Vaš obrat je med prvimi sprejel sanacijski program, že pred tem pa je zelo skrbno izvedel notranjo korekturo delovnega normativa skoraj že na zaskrbljujoči minimum, poleg seveda drugih ukrepov. Bralcem bi predvsem zanimalo, kakšne rezultate ste dosegli z vašimi notranjimi ukrepi in merami, predvsem v pogledu proizvodnje, izplena in vzdrževanja?

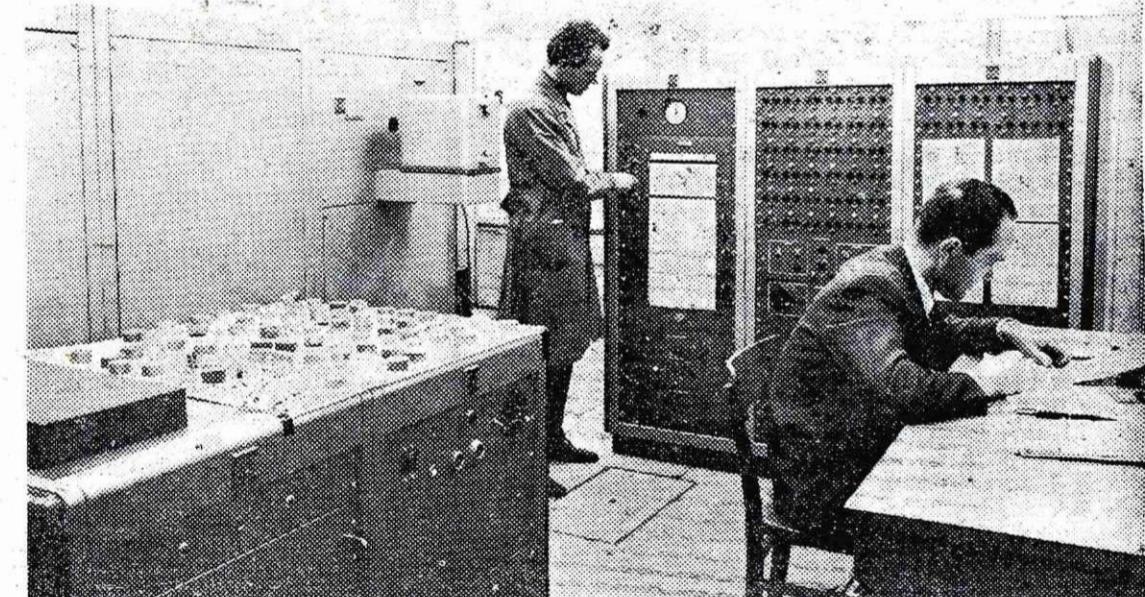
ODGOVOR: Naš sanacijski program je za leto 1969 v glavnem vseboval dokončanje rekonstrukcije kavperjev in s tem povišanje temperature zraka na možen maksimum. Znano je namreč, da vsakih 100 stopinj povečane temperature zraka povzroča zmanjšanje specifične porabe koksa za 3 do 4 %. Poprečna tem-

peratura zraka je znašala lani na prvi peči 583°, na drugi pa 567°, kar je izredno nizka temperatura zaradi iztrošenosti kavperjev. Letos pa se poprečna temperatura zraka v slučaju potrebe lahko giblje na peči I do 870° in na peči II celo do 950°. Za še boljše izkorisčanje možnosti, ki jih dajejo rekonstruirani kavperji, imamo naročene zasunke za vroč zrak, ki bodo omogočili stalne temperature zraka za plavže do 1000 in celo več stopinj, in seveda tudi maksimalno izkorisčanje kavperjev. Da lahko obdržimo tako visoke temperature, je potrebno vlaženje vpihanega zraka na stalno vsebnost vlage od 20 do 25 g na normini/m³, kar bomo izvedli po načrtih našega RTA. Že do-

sedanjih rezultatov kažejo priranc koksa od lanskega poprečja do dosežka v maju za 178 kg na tono grodinja, kar je delno rezultat povišanja temperature zraka zaradi že omenjene rekonstrukcije kavperjev, delno zaradi večje količine dodatka mazuta, ki je bil lani zmanjšan na najnižjo stopnjo zaradi nizkih temperatur zraka, in delno zaradi izboljšanja rudnega vložka za plavže, kar se odraža tudi v zvišanju izplena iz celokupnega vsipa.

Pri izboljšanju izplena ima seveda tudi važno vlogo prizadevanje celotnega kolektiva v pripravi vložka, tako da se količina neklasiranega limonita, ki ga zalagamo v plavže zmanjša na minimum. Pri preskrbi plavžev z dobro pripravljenim vložkom pa imajo velik vpliv tudi naši vzdržev-

(nadaljevanje na 7. strani)

Nov spektrometer v OTK, bo avtomatsko analiziral vsebnosti raznih elementov v jeklu

Kako je z vložkom za valjarne in predelovalne obrate?

Za saniranje sedanjega težkega stanja naše Železarne so potrebeni tako zunanjji kakor tudi notranji ukrepi. Med notranje lahko štejemo predvsem:

- povečanje proizvodnje,
- izboljšanje proizvodnega assortimenta in s tem zvišanje prodajnih cen,
- znižanje proizvodnih stroškov.

Večina proizvodnih obratov je dosegla v letošnjem letu pri povečanju proizvodnje večje ali manjše težave zaradi pomanjkanja ustreznega vložka. Namen tega sestavka je pojasniti, kakšno je stanje

glede oskrbe valjarniških in predelovalnih obratov z vložkom.

Iz spodnjih treh tabel je razvidna z družbenim planom predvidena in dejansko dosegna proizvodnja surovega jekla in blagovna proizvodnja v valjarnah ter predelovalnih obratih v tonah za obdobje januar — maj 1969.

(nadaljevanje na 3. strani)

Pomen informiranja in informiranosti v delovnem kolektivu v novih oblikah samoupravljanja

Še nikdar doslej se vprašanje informiranosti delovnih ljudi v Železarni ni pojavilo v tako jasnom konceptu kakor ravno s sprejemom novih oblik samoupravljanja v podjetju. K dosedanjim oblikam informiranja se pridružuje še nova, kvalitetno višja oblika informiranja in medsebojnega komuniciranja — DELOVNA SKUPINA. Vsa dosedanja praksa namreč dokazuje, da je najbolj učinkovita komunikacija živa izmenjava mnenj v osebnih stikih. In še več, ugotovljeno je namreč, da sporočila prek časnika, radia, okrožnic idr. zelo redko učinkujejo neposredno, da običajno človek oblikuje svoje stališče do določenega problema ali vprašanja oziroma sporočila v pogovorih v ožjem krogu sodelavcev, priateljev, znancev itd. Ta nova oblika — delovna skupina — pa hkrati pomeni tudi to, da bodo delovni ljudje vedno manj objekt informiranja in če dalje bolj njegov aktivni subjekt. Lahko bodo izražali svoja mnenja, kritike, predloge, skratka lahko bodo aktivno sodelovali pri vseh vprašanjih življenja in dela delovnega kolektiva, ker že sama organizacijska struktura delovnih grup omogoča sodelovanje slehremu. Razen tega pa se bodo v delovnih grupah lahko na podlagi enakopravnega dialoga izoblikovala stališča in mnenja.

V dosedanji praksi smo bili večkrat zmotnega mnenja, da že samo informiranje lahko enačimo s samoupravljanjem. Informiranje pa je samo stopnja v procesu sprejemanja odločitev, informiranje pomeni le osveščanje delovnega človeka, da soodloča v procesu samoupravljanja.

Uspešnost dela delovnih skupin, kot členov v verigi našega samoupravnega sistema, pa še ni zagotovljena s tem, da so skupine formirane. Skupine bodo zaživele, če bomo v njih razvijali enakopraven dialog, če ne bomo zganjali duhovnega nasilja in če ne bomo zamenjali avtoriteto dokaza z dokazom avtoritete. Potrebnega bo še mnogo dokazovanja, prepričevanja in argumentiranja, da bodo delovne skupine postale osnovna celica samoupravnega mehanizma v Železarni. Uspešnost dela delovnih skupin pa zavisi tudi od tega, kako bodo višja samoupravna telesa in strokovne službe reagirale na njihova mnenja, vprašanja, predloge.

Samoupravni organi Železarne so se pri sprejemanju sedanjih oblik samoupravljanja zavedali, da brez enakopravnega komuniciranja navzdol in navzgor ni samoupravne komuniciranje. To pa je ena pomembnih kvalitet sedanjih oblik samoupravljanja, ki v praksi dobiva tudi že prve pozitivne potrditve in ki bo preraslo z upornim in zavestnim delom vseh naprednih dejavnikov v resnično samoupravno komuniciranje.

Povsem zgrešeno pa bi ravnali, če bi si domisljali, da je že s samo reorganizacijo narejeno vse. Ta proces, ki smo ga načeli, bo dolgotrajen, pa tudi protisloven, odvisen od mnogih protislovij in vplivov. Pri tem gre za vprašanje stopnje razvitosti socialističnih odnosov in družbene zavesti članov delovnega kolektiva. Take odnose bodo ovirali tudi ljudje z ostanki administrativne miselnosti in birokratskega načina reševanje problemov ter ljudje z ostanki meščanske miselnosti. Tu se bodo križala nasprotja med osebnimi in družbenimi interesmi, med interesni posameznih skupin, delovne enote in Železarne. Ob tem pa nastopa še vprašanje kulturne ravni delovnega kolektiva in končno tudi stopnja informacijske dejavnosti in objektivne informiranosti članov delovnega kolektiva.

Čeprav je v Železarni informacijska dejavnost dobro razvita, še to ni jamstvo za dobro informiranost članov kolektiva. To bo prav gotovo ena od odgovornih nalog ne le vodij delovnih skupin, temveč vseh vodilnih delavcev, da bodo spodbujali in motivirali svoje neposredno okolje za informiranje (spodbujali zanimanje za branje — informiranje), pri čemer si moramo biti na jasnum, da je pri tem potreben tudi individualni — osebni napor vsakega posameznika.

Prvi odmevi na novo organizacijo samoupravljanja so zelo ugodni, to pa pomeni tudi ugodno klimo za nadaljnje akcije.

Odložitev nabave in gradnje plavža

(nadaljevanje s 1. strani)

2. Možnost nabave nove kiskarne pri razprodaji opreme za EKK Velenje, na kar bi bila vezana tudi možnost kredita za nabavo konvertorjev.

Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev pa do te realizacije ni prišlo, dosegli smo le ugoden kreditni aranžma na vzhodu pri Poljakih, to je za nabavo plavža, konventorje pa bi morali nabaviti na zahodu.

V okviru sanacijskih ukrepov in po ponovni obravnavi integralnega razvojnega programa, je uprava podjetja prišla do naslednjih zaključkov:

— za rentabilno poslovanje podjetja je nujno, da dvignejo poprečno vrednost prodaje naših proizvodov,

— dokončati je treba začetno rekonstrukcijo podjetja, ker niso še zgrajeni obrati finalizacije tj. predvsem hladna valjarna, ki je zajeta že v osnovnem investicijskem programu druge faze sedanje rekonstrukcije,

— po predvidenih programih investicij in glede na sedanje stanje podjetja, ne bodo dane finančne možnosti, da bi prej kot v 5 do 7 letih pristopili k rekonstrukciji jeklarne s čimer je pa nabava plavža v nujni povezavi,

— uprava podjetja se je odločila, da da pri nadaljnem razvoju podjetja prednost izgradnji finalnih obratov in s tem pravočasno zasede trg s svojimi proizvodi. Rentabilnost teh naložb pa bi omogočila kasnejše razvoj tačilnic.

— po tem predlogu bosta ostala v obravnavanju še nadalje obstoječa plavža, kar bi dalo možnost letne proizvodnje 180.000 t grodinja in uporabe 340.000 t aglomerata. To je 27% manj kot bi lahko izkoristili aglomeracijo pri obravnavanju nove peči.

Razumljivo nastaja sedaj vprašanje kaj lahko pričakujemo od obstoječih ogregatov in od nove aglomeracije?

Aglomeracija

Marsikdo, ki opazuje izgradnjo aglomeracije nehoti pomisli zakaj gradimo takoj veliko aglomeracijo? Če pa pogledamo celoten sistem vidimo, da imamo pri pripravi vložka za plavž opraviti s tremi fazami tehnologije pred proizvodnjo samega surovega železa. Te so:

I. faza: Razkladjanje vagonov

Se nedavno tega — pred 1 letom — smo morali ves koks in rudo razkladati na zelo primitiven način to je: koks ročno in rudo s portalnim žerjavom. Razumljivo je, da smo imeli opravka s težkim fizičnim delom in stroške pri uničevanju vagonov in z visokimi stojninami. V sklopu nove aglomeracije je razkladjanje rude in koksa popolnoma avtomatizirano. S prevračalne naprave praznimo vagonne v bunkerje izpod katerih vodijo transportni trakovi na skladišče koksa in rude.

II. faza: Drobiljenje in sejanje.

V kolikor bi lahko dobivali rudo s takšno zrnovitostjo, ki ustreza tehnološkemu postopku v aglomeraciji ali plavžu, bi ta faza gradnje lahko odpadla. Praksa pa je pokazala, da si to lahko zamišljamo samo v primeru, če imamo dolgoročne pogodbe, ki nam zagotavljajo redno dobro kvalitetne rude. Naše podjetje pa bo še vrsto let vezano na domača rudišča v centralni Bosni, ki so šele letošnje leto začela uvajati sejanje in sušenje rude. To kar bi moralo biti v obravnavanju pred desetletji, je v obravnavanju še z združitvijo rudnikov železove rude in železarn v Bosni. Razumljivo je, da bo združeni kombinat iz ekonomskih razlogov uporabljal kvalitetnejšo rudo v svojih plavžih, nam pa dobavljal rudo, ki se bo verjetno od te bistveno razlikovala, tako po kvaliteti kot po granulaciji. Z lastnimi kapaceteti drobilnih in sejalnih naprav pa železarna Jesenice lahko izbira med granulirano rudo določenih dimenzij z višjo ceno in negranulirano oziroma nesortirano rudo po nižji ceni. To prednost lahko izkoristimo tudi pri eventuelnem uvozu ruda iz prekomorskih dežel.

III. faza: Dwight Lloydov trak.

Sam aglomerirni trak ima delovno površino 50 m², kjer bomo proizvajali aglomerat za vsip v plavž.

Iz tega je razvidno, da je sama aglomeracija najmanjši del v opisanih treh fazah predpriprave vložka.

Sistem transportnih trakov daje, sicer občutek predimensioniranosti objektov posebno v višini, kar pa diktira profili, drobilci, sejalni agregati in bunkerji. Poleg vsega navedenega pa lahko rudo in koks transportiramo pod določenim kotom. Pri gradnji novih objektov v tem primeru aglomeracije moramo računati tudi na prehod na 42-urni teden s prostimi sobotami in nedeljami. Za kontinuirno delo plavža pa je potrebno proizvesti dovolj rezerve za nemoten vsip.

Pri obravnavi novih objektov je potrebno omeniti tudi sedanji položaj v obstoječi predelavi rude. Ta predelava, ki je stara 30 let je bila predvidena za vložek ene peči z letno kapaciteto 50–60.000 ton grodinja. Tako je razumljivo, da so sejalne in drobilne kapacite občutno premajhne za sedanjo količino vsipa in da je nemogoče pripraviti kvaliteten vsip tako kot ga zahteva tehnološki postopek v plavžih. Navsezadnje moramo omeniti, še to, da se z gradnjo aglomeracije predvideva tudi manjše zaprševanje okolice, kar je danes občuten problem.

Plavž

Mišljenje, da z odložitvijo gradnje plavža ukinjamo proizvodnjo grodinja v plavžih je zmotno. Razumeti moramo, da si je nemogoče zamišljati pri sedanji tehnologiji v jeklarni delo brez tekočega surovega železa. Sprijazniti se

moramo z dejstvom, da se bodo morale povečati kapacitete jeklarne istočasno s kapacetetami plavžev. Pripravljeni pa moramo biti tudi na pogoje, ki jih bo v bodočnosti postavljala pred nas gospodarska situacija, oziroma politika razvoja podjetja. V tej zvezi so možne razne kombinacije, ki pa niso problem samo železarne Jesenice, ali združenih slovenskih železarn ampak vsega jugoslovenskega železarstva.

Obstoječa plavža s premerom talilnika 3200 mm in krištnim volumenom 140 m³ daja trenutno okoli 200–220 ton grodinja na dan in več. Vsip je sestavljen iz slabo privrljene rude s povprečno 30% aglomerata. Situacija se od časa do časa izboljša z dodatkom uvožene rude. Količine prahu v plavžnem plinu so precej višoke in znašajo tudi čez 100 kg na tono surovega železa.

Po izgradnji aglomeracije bomo uporabljali v pečeh vsip, ki bo praktično sestavljen iz 100% aglomerata. Na ta način se bo tehnologija bistveno spremenila, ker bomo imeli glavno komponento to je vsip — konstantno. Toplotni režim v peči, kemični procesi in propustnost plinov bodo izrabljeni maksimalno. Tako lahko računamo z dnevno proizvodnjo 250 ton grodinja na dan, kar je cca 170.000 do 180.000 ton grodinja letno. Ta vložek pa zadostuje potrebam obstoječe jeklarne.

Bistveno se bo spremenila tudi poraba koksa ker bo temperatura zraka čez 1000°C, za izboljšanje tehnologije izgrevanja bomo vpihavali kisik kot dodatek vetr, regulirana pa bo tudi količina vlage v zraku za peč.

Pri remontih bomo spremeniли število pihalic od sedanjih 6 na 7 ali 8 in s tem močno povečali intenzitetu gorenja koksa na območju pihalne kolobarja. Obstojči transport vsipa do plavžev v celoti odpade, ker bo z dograditvijo bunkerjev pri plinskih čistilcih odpravljen ves transport z vagoni in košarami oziroma prenašanje košar z žerjavji.

Z dobro pripravljenim vsipom in dobro tehnologijo lahko pričakujemo pri proizvodnji dobre rezultate že na obstoječih pečeh, čeprav imajo majhno kapaciteto.

Dipl. oec. Vidali Jelka
Dipl. inž. Šketa Vlado

Železarski globus

ARGENTINA. Argentinski planeri računajo, da se bo do leta 1974 njihova država osamosvojila na področju proizvodov železarske industrije. Do takrat bodo argentinske železarne povečale svojo proizvodnjo surovega jekla od sedanjih 1,54 milijona ton na 4 milijone ton letno. To bodo dosegli delno z rekonstrukcijo obstoječih in gradnjo novih železarn.

Kako je z vložkom...

(nadalj. s 1. str.)

obrat	plan	doseženo	%	±
SUROVO JEKLO				
martinarna	144.600	143.198	99,0	- 1.401
el. jeklarna	54.600	51.734	94,8	- 2.865
skupaj	199.200	194.932	97,5	- 4.268
BLAGOVNA PROIZVODNJA VALJARNE				
bluming	4.125	4.713	114,3	+ 588
linija rezanja	13.285	17.328	131,0	+ 4.113
težka proga	1.125	2.137	174,5	+ 912
lahke proge	9.420	10.001	106,2	+ 581
valjarna 2400	35.840	38.833	108,4	+ 2.993
valjarna 1300	22.220	25.567	115,1	+ 3.347
valjarna žice	7.525	10.154	134,9	+ 2.629
jeklovlek	6.165	6.563	106,5	+ 398
HOP	820	678	82,8	- 141
skupaj	100.625	116.048	115,3	+ 15.423
PREDDELVALNI OBRATI				
hladna valjarna	12.230	12.149	99,3	- 172
žičarna	15.825	14.903	80,8	- 921
elektrodnji obrat	4.255	4.181	98,3	- 73
žebljarna	4.535	4.759	104,9	+ 224
skupaj	36.845	35.994	97,7	- 850
ŽELEZARNA	137.470	152.042	110,6	+ 14.572

Obraovalni rezultati prvih petih mesecev kažejo, da so valjarne po količini znatno prekoračile svoje planske obveznosti, medtem ko so predelovalni obrati ostali nekoliko pod planirano proizvodnjo. S stališča finančnega uspeha Železarne bi bilo sedva ugodnejše, če bi planirano proizvodnjo prekoračili tudi predelovalni obrati in to predvsem hladna valjarna in žičarna. Vendar tu smo imeli nekatere težave, ki so v glavnem objektivnega značaja. Za oba obrata je značilno ozko grlo v žarišnih zmogljivostih. Poleg tega smo imeli v hladni valjarni občasno pomanjkanje širokih toplo valjanih trakov, ki jih nabavljamo drugod. V zvezi z žičarno pa moramo upoštevati, da smo pri postavljanju družbenega plana računali, da bodo pričeli trije novi »Herborn« stroji za vlečenje žice obratovati že v aprilu. Njihova dostava pa se je tako zavlekla, da lahko računamo na proizvodnjo s teh strojev šele v tem mesecu. Razen tega pa so bile večkrat tudi težave s čiščenjem blumov za proizvodnjo kvalitetne valjane žice za potrebe žičarne.

Vendar skupni rezultat razdobia januar — maj kaže, da

samo proizvedli 14.572 ton različnih proizvodov več kot jih predvideva družbeni plan. Če upoštevamo poprečni skupni izplnen, pomeni to okoli 21.100 ton surovega jekla več, ker pa sta obe jeklarni proizvedli v istem času manj surovega jekla kot je bilo planirano, je manjko surovega jekla še večji.

Za letošnjo planirano proizvodnjo 353.000 ton gotovih izdelkov morata obe jeklarni proizvesti 480.000 ton surovega jekla. Ta količina je premajhna in zato smo v planu predvideli še nakup 20.000 ton toplo valjanih trakov.

Ker pa so posamezni obrati pokazali letos izreden polet pri izpolnjevanju svojih proizvodnih nalog, je bilo jasno, da planirana proizvodnja surovega jekla in predvidena količina nabavljenih trakov ne bosta zadostovali. Zato smo pričeli iskati možnosti za nabavo različnih polproizvodov drugod. Do zdaj smo dodatno nabavili oziroma imamo sklenjene pogodbe za nabavo vlečene žice za žebljarno blume, vroče valjane trakove in ingote.

Če količino polproizvodov, ki smo jih in bomo dodatno nabavili letos, preračunamo na surovo jeklo, dobimo

skupno količino okoli 45.000 ton oziroma 31.000 ton naših končnih izdelkov. Da bomo ekonomsko opravičili zgoraj navedeno nabavo dodatnih količin polproizvodov, bomo morali letos proizvesti toliko količino več končnih izdelkov kot smo jo dodatno nabavili. To velja seveda v primeru, da bosta obe jeklarni izpolnili svoje planske obveznosti. Če jo bosta prekoračili, potem bo morala biti proizvodnja končnih izdelkov ustreznost večja.

Občasne težave pri preskrbovanju vložka za posamezne obrate pa imajo le-te v večini primerov svoje objektivne vzroke. Dobava vroče valjanih trakov večkrat kasni, ali pa trakov dimenzijsko vedno ne ustrezajo našemu tekočemu proizvodnemu programu. V preteklem mesecu nismo dobili vseh potrebnih količin vlečene žice za potrebe naše žebljarne. Zato je moralata obrat zmanjšati svojo proizvodnjo.

Posebne težave imamo s pripravo vložka v tretji halji bluming valjarse. Potreba po čiščenju tako slabov kakor tudi blumov je pogosto večja, kot imamo na razpolago potrebnih zmogljivosti. Poleg tega, da je del čistilnih zmogljivosti zaseden tudi z materialom za prodajo, vpliva negativno na delo čistilnice tudi dejstvo, da imamo na razpolago samo en žerjav. Iz teh razlogov nismo vedno v stanju pravočasno pripraviti vložka za posamezne valjarse glede na program, ki je v teku. Vzroki za tako obsežno čiščenje pa so v slabih površini ingotov in bram, kar je pa posledica slabih pogojev dela, včasih pa tudi neodgovornega dela v livni jami obeh jeklarn.

Pri tem moram omeniti, da nam pogosto dela velike težave tudi pomanjkanje kvalitetnega uvoženega livnega praška, ki ga zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ne moremo vedno pravočasno nabaviti.

Pri premagovanju težav z vložkom odigravata veliko vlogo obe jeklarni. Ne samo s količino, temveč tudi z ustreznim kvalitetnim odlitih blokov in z doslednim izpolnjevanjem proizvodnega programa lahko s svoje strani znatno pripomoreta k izboljšanju situacije pri preskrbovanju ostalih obratov s polproizvodi.

Na podlagi vsega zgoraj navedenega lahko zaključim, da nam v zvezi s preskrbo vložka za valjarse in predelovalne obrate tudi v prihodnje ne bo vedno lahko. Če pa bodo vsi, ki pri tem sodelujejo, maksimalno izpolnili svojo dolžnost, potem lahko računamo, da bodo težave dosti manjše. Pri tem mislim na obe jeklarni ter bluming valjarse, ki imajo glaven vpliv na pripravo domačega vložka in nabavo, ki mora skrbeti za pravočasno dobavo drugod kupljenih polproizvodov.

Inž. Avgust Karba

2. seja predsedstva tovarniškega odbora OO sindikata

V sredo, 11. t. m. je predsednik TO OO sindikata Železarne Srečko Mlinarič sklical drugo redno sejo predsedstva. Na seji so pregledali sklepe iz prve seje in sprejeli program dela komisij pri tovarniškem odboru. Pogovorili so se tudi o sklicanju aktivov sindikalnih odborov, na katerih bodo obravnavali izvajanje sanacijskega programa in čim hitrejše uveljavljanje novih oblik samoupravnih organov ter integracijo slovenskih železarstva in perspektivni razvoj železarstva na sploh.

Obvestila kolektivu ● Obvestila kolektivu

Dežurna služba v Železarni

od 14. do 20. junija 1969

SOBOTA, 14. 6., od 20. do 8. ure: SLAVKO TUMA, elektro vzdrževanje.

NEDELJA, 15. 6., od 8. do 20. ure: inž. KAREL RAVNIK, elektro jeklarna.

NEDELJA, 15. 6., od 20. do 8. ure: VIKTOR SMOLEJ, PIV.

PONEDELJEK, 16. 6., od 20. do 8. ure: EDO CENCEK, tehnične službe vzdrževanja.

TOREK, 17. 6., od 20. do 8. ure: inž. JANKO PERNE, valjarna Bela.

SREDA, 18. 6., od 20. do 8. ure: BRANKO BLENKUŠ, transport.

CETRTEK, 19. 6., od 20. do 8. ure: inž. EMIL AZMAN, VEN.

PETEK, 20. 6., od 20. do 8. ure: FRANC POKTAR, šamotarna.

Dežurni ima sedež v pisarni tajništva tehničnega in proizvodnega direktorja, tel. 225. Ob odsotnosti kličite tel. 410.

Morebitne spremembe dežurnih so razvidne iz obvestil, ki jih vsako soboto objavljamo na razglasnih deskah vseh vratarjev.

Študij na tehnični in poklicni šoli

V zadnji številki Železarja je bil objavljen razpis za vpis v I. letnik večerne tehnične srednje šole — strojni oddelok — pri ŽIC-u na Jesenicah.

V zvezi s tem razpisom daje kadrovska služba železarne Jesenice dodatno pojasnilo:

Delavski svet Železarne je za leto 1969/70 potrdil plan izobraževanja, v katerem je določeno število rednih in izrednih slušateljev na vseh vrstah in stopnjah šol. Glede na veliko število slušateljev strojne stroke na TSŠ Jesenice, za šolsko leto 1969/70, strojnega oddelka večerne TSŠ nismo planirali, zato ga Železarna ne bo financirala, niti ne bo nudila tem slušateljem nobenih študijskih ugodnosti, poleg tega pa ni perspektivnih izgledov za zaposlitev na delovnih mestih strojnih tehnikov.

Vsekakor pa je Železarna zainteresirana za vpis v večerni oddelek TSŠ metalurške smeri. Tem slušateljem bo Železarna plačevala šolnino in nudila ostale študijske ugodnosti.

Isto velja za kandidate, ki se bodo letos vpisali v redne oddelke TSŠ — strojne smeri. Sredstva za šolanje na teh oddelkih sicer ne bremenijo Železarno, kljub temu pa so po končani šoli možnosti za zaposlitev na delovnih mestih strojnih tehnikov zelo omejene. Po drugi strani pa nam občutno manjka učencev v poklicni šoli kovinske in metalurške smeri, zato priporočamo vsem mladincem, ki se nameravajo letos vpisati v I. letnik strokovnih šol, da se vpišejo v poklicno šolo, ki je za Železarno bolj interesantna in nudi po končani šoli pogodbeno zagotovilo o zaposlitvi v stroki oz. poklicu, katerega si bo kandidat pridobil.

Počitniška zaposlitev v Železarni

Glede na veliko število osebnih informacij in pismenih vlog za počitniško zaposlitev dajemo sledeče pojasnilo:

V letošnji počitniški sezoni bomo sprejeli na delo v Železarno določeno število študentov oz. dijakov, in sicer:

- Moške stare nad 18 let za triizmensko delo v topilnicah in valjarnah. Zasedali bodo redna delovna mesta in prejemali osebni dohodek po tarifnem pravilniku.
- Moške stare nad 16 let za dvoizmensko delo v predelovalnih obratih in adjustažah valjarn. Prejemali bodo osebni dohodek po tarifnem pravilniku.
- Moške stare nad 15 let za pomožna dela na transportu. Za delo bodo nagrajeni v enaki višini, kot je določeno za delavce v mladinski brigadi.
- Ženske stare nad 18 let za delo v elektrodnem oddelku, jeklovlekui in delno v adjustažah. Osebni dohodek za delo v navedenih obratih je določen po tarifnem pravilniku.
- Ženske stare nad 16 let za delo v Gostinski enoti Železar. Zaposlene bodo kot čistilke in kuhinjske pomočnice. Plačane bodo po tarifnem pravilniku GEŽ.

Pripominjam, da je število delovnih mest za ženske zelo omejeno, zato bodo pri sprejemu imele prednost:

- studentke in dijakinje višjih letnikov oz. starejše nad 18 let;
- kandidatke, ki izhajajo iz socialno šibkih družin z več nepreskrbljenimi otroki in nizkimi dohodki.

Sprejem na počitniško delo bo vsakega 1. in 15. v mesecu s pričetkom 16. junija in zaključkom 30. avgusta.

Kadrovska sektor

Obvestila kolektivu ● Obvestila kolektivu

Mladi o sebi, svojih problemih, nalogah in perspektivah

Jesenice — Beograd — Budimpešta — Moskva

(I. nadaljevanje)

V Budimpešti imamo dve uri časa do odhoda brzovlaka proti madžarsko-ruski meji. Prtljago zložimo na peronu in izžrebamo dežurnega, ki bo pazil, ostali pa se posamezno ali v grupah odpravimo po ogromni železniški postaji. Pred postajnim poslopjem je gradbišče. Vztrajno raziskujemo, okolico budimpeštanske postaje in iščemo odprt bife, kjer bi se ogreli s kavo, toda bifeja ni. Nedaleč od postaje zagledamo množico ljudi, ki hite na delo. Stopimo bliže, nekaj nas moti. Levo in desno stojijo tramvaji, vmes pa je prostor. Zraven je mogočno policijsko poslopje, vmes sedi možakar z listom v roki in nekaj vztrajno črta. Radovedni, kaj se dogaja, pristopimo bliže, vendar nas ostri pogledi prebadajo. Kmalu se nam posveti — smo v koridorju kontrole jutranjih potnikov tramvajev, delavci izstopijo in gredo dva in dva mimo kontrole do drugega tramvaja in se odpeljejo dalje.

Siroke, ponekod tlakovane ulice so prazne, 1,9 milijonsko mesto se še prebuja, dostavni avtomobili razkladajo mleko, na postaji se dobijo že lahko prvi jutranjiki.

Vedno bolj žejni iščemo bife ali restavracijo, kjer naj bi si pogasili jutranjo žejo. Končno dobimo neposredno v okolici postaje okrepevalnico, kjer nas čaka novo presenečenje. Kot »oglednik« se spustim po betonskih stopnicah v nekako gostišče, ki je nabito polno že ob pol šestih zjutraj. Delavci, uslužbenci imajo zajtrk, za naše pojme nenavadeni, velike vrče piva. Lokal je zelo zadimljen od cigaret in sladkobnih vonj se vpija v ljudi monotonih in zdolgočasenih obrazov, ki tujca takoj opazijo. Žeja je močnejša, plačam vrček mlačne tekočine, kateri Madžari pravijo pivo. Zopet vzpon po stopnicah.

Opazimo hotel Evropa, ogromno poslopje, pred katerim stojijo štirje avtomobili z nemško registracijo, na vhodnih vratih pa je opozorilna tabla: odprto od 8. do 20. ure. Ubogi turisti v Budimpešti.

Razočarani odtavamo nazaj na postajo. Budimpešta se prebuja, truma Budimpeštancev in okoličanov hiti po postaji, vlaki se praznijo in polnijo. Vrvež v mestu je veliko manjši, privatnih avtomobilov je malo, vse hiti na tramvaje in vlake. Na postaji odpro samopostrežno restavracijo. Z Belmondom naročiva madžarske klobasiche z zemfom in hočevem poplakniti še kavo v visokih skodelicah. Medtem, ko nosiva najine dobrote od samopostrežnega pulta na mizo, opaziva pri najini mizi starejšega železničarja, ki strahoma gleda levo in desno, zmečkano kapo ima potisnjeno globoko na oči in kar se da hitro pije najino kavo. Kaj sva hotela! Govoriti ne znava, napis na vratih pa je tudi dovolj zgovoren — samopostrežna restavracija.

Kmalu sedimo v kupejih in že drvimo proti madžarsko-ruski meji, vlak je skoraj prazen. V vlaku je le precej vojakov, ki gredo na dopust in mi. Pogled skozi okno vlaka nas spominja na našo Panonsko nižino; nepregledna ravnina, ogromne njive in stisnjene vasi sredi zelenja. Posamezne vasi so med seboj zelo oddaljene. Bližamo se meji. Potniki pospravljam prtljago in pripravljamo se tudi mi. Strahu pred madžarskimi cariniki ni, ker imamo tranzit, nekoliko huje nas stiska, kaj bo na ruski meji, vendar teče vse v redu. Pregled potnih listov. Vagonom menjajo širino podnožja koles, kajti vsi železniški tiri v SSSR so širši. Peljemo se čez mejo, ki je izredno močno zastražena s stražarskimi stolpi in stražami, zvočniki pa javljajo, če je vlak dovolj »čist« za prehod na začetek ozemlja SSSR, ki obsega 22.400.000 km².

Smo v Čopu, kjer nas čaka vodič Oleg, simpatični plavovalski študent politične ekonomije, ki dobro govori srbohrvaščino. Na postaji nam razdeli carinske deklaracije, v katere navedemo vsoto deviz, potrdimo, da smo turisti brez zlatnine itd. Čakamo na mejni postaji Čop, ure naravnamo po moskovskem času za dve uri naprej in vodič nas odpelje na carino. Pregled je hiter, vse dokler carinik ne pokaže s prstom name. Potovalka kar zleti na pult pred njega, s strahom pristopim, obračam žepe, pokažem vsebino denarnice, pregledajo mi še površno potovalke, toda tudi to mine in odvali se mi kamen.

»Širje in širje v spalnike, dekleta posebej, fantje posebej, brez ugovarjanja, razumeli!...« Tako smo se udobno namestili v spalnikih, ki so res prostorni, opremljeni z ventilacijo in radioparam. Večerjamo v jedilnem voznu. Juho krvavo rdeče barve, na pogled malo odbijajočo, vendar zelo okusno, sledi pečen krompir in praženo meso. Na mah pospravimo vse, kar je na krožnikih in zalijemmo še z rusko mineralno vodo — sladko in kislo. Vozimo se skozi Karpaty, valovito pogorje gosto prepleteno z ogromnimi dolgovodovi, ki so sploh značilnost Rusije. Mesta so vsa grajena iz lesa, asfalta ni, sem in tja opazimo vozila na cestah in na polju. Mostove, podvoze in ostale prometne objekte stražijo. Vožnje skozi Karpaty ni in ni konec.

Vlak drvi skozi noč. Utrjeni poležemo po kupeju. Nepričakovano obisk dveh deklet in vzdušje se vidno izboljšuje, delegat odbrzi z rublji po konjak in črno vino. Beseda da besedo, vino pomaga in kmalu se razlega po kupeju slovenska pesem. Toda kmalu nas premaga utrujenost.

Zbudimo se, ko vlak drvi skozi Kijev, kjer opazimo prvič asfalt. Vodič nam pove, da je fotografiranje iz vlaka prepovedano. Toda kaj, ko je vse tisto, kar je prepovedano, najsłajše, tako tudi fotografiranje skozi okno umivalnice. Postaje so »okrašene z napisi in parolami. Po močnem zajtrku v jedilnem vagonu ob točno določeni uri začnemo razgovor z vodičem. Kmalu nas prepriča, da ve o Jugoslaviji več kot mi vsi skupaj, tako o političnih kakor ekonomsko gospodarskih vprašanjih, da o naših vicih sploh ne govorim. Kramljamo, naš kupe postane pravi kadilski salon. Vožnja po nepregledni ravnini polj, brezovih gozdov in močvirje se bliža h koncu. Del prostrane Rusije je za nami. Vidimo že mesta v neposredni okolici Moskve, ravno tako avtomobilske vpadnice skoraj brez avtomobilov, mesta so lesena, grajena v četverokotnih.

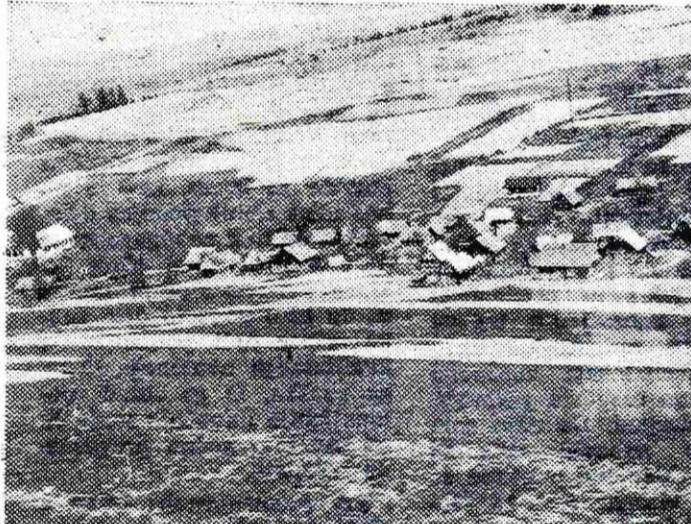
Okrug 19. ure po moskovskem času že vidimo Moskvo, cilj potovanja, ogromno prestolnico, ki ima s predmestji čez osem milijonov prebivalcev. Vodič komaj utegne odgovarjati na vprašanja, »kaj je to in kaj je ono?«

Brez vlak pripelje točno po voznom redu na eno izmed enajstih moskovskih železniških postaj. Na postaji nas čakata dve simpatični Rusini, bodoči vodnici za jugoslovanske turiste. Vstopimo v avtobus in že se peljemo po ogromnih bulevarjih proti hotelu Turist, kjer bomo stanovali. Radovedni in presenečeni si ogledujemo ogromne stavbe, mostove in ceste — impozantna Moskva.

Pri vstopu v hotel Turist dobi vsak posebno izkaznico za vstop in izstop iz hotela. Disciplina, mir in dvigalo, ki vozi samo navzgor, so prvi vtisi v hotelu, ki bo za en teden postal naš dom. V nadstropjih so posebni čuvaji, ki pazijo, da je vse v redu.

Namestijo nas po tri in tri v sobo. Soba je velika, visoka, s svetilkami visoko na stropu, s telefonom in radioaparatom. Sedaj se začenjajo šele prava doživetja.

Mirko Kunšič

Mimo nas je brzela enolična pokrajina ... Kljub prepovedi posnetek skozi okno stranišča

Srečanje mladih kovinarjev Jugoslavije

Na pobudo in organizacijo občinskega odbora Društva prijateljev mladine bo 23., 24. in 25. junija letos na Jesenicah srečanje pionirjev — mladih kovinarjev Jugoslavije. Prireditvijo naj bi proslavili 100-letnico Železarne Jesenice, predvsem pa bi se pomenili o delu pionirske organizacije in pa o pionirskih kovinarskih zadrugah na osnovnih šolah. Do roka so 11-članske delegacije prijavili iz 10 krajev Jugoslavije: Smederevo, Ilijaš, Nikšić, Titograd, Bor, Zenica, Beograd, Sisak, Ravne in Jesenice.

Mladi si bodo ogledali delo pionirske kovinarske zadruge na osnovni šoli Tone Čufar na Jesenicah ter razstavo njihovih izdelkov, ogledali si bodo tudi nekatere obrate železarne Jesenice ter tehniški muzej, poleg tega pa še pionirsko lesno zadrugo na osnovni šoli v Bohinju. Posebne razgovore bodo imeli tudi mentorji iz vseh omenjenih krajev. V času bivanja na Jesenicah bodo mladi iz vse Jugoslavije naredili še izlet v Bohinj, na Vogel, Pokljuko in Bled.

Pri organizaciji bodo seveda pomagale tudi druge organizacije ter delovne organizacije, posebno pa železarna Jesenice. Srečanje bo organizirano v okviru pionirskih iger Jugoslavije in bo to edina prireditv v Sloveniji v zveznem merilu.

T. L.

Vzdrževalci elektro naprav v Završnici

Sindikalni odbor vzdrževalnika elektro naprav je prvega junija organiziral piknik v Završnici. V jutranjih urah je bilo vreme dokaj klaverno, zato so bil nekateri udeleženci v dvomih. Do devete ure pa se je vreme popravilo in postal je celo sončno in takrat so še ostali odšli od doma.

Prihod v Završnico je bil raznolik. Največ je bilo motoriziranih, nekaj pa tudi takih, ki so se prek »zavrh« spustili do malega jezera v Završnico. Na vsem prostoru je bil pravi živžav. Iz vsega tega vrvež pa sta se odmaknila le dva naša sodelavca in to neumorni »čevabdjak« Ivan in birt Tone. Ivan je ves dan miril ogenj, da mu meso ne bi prehitro porumeleno, nemu v korak pa je Tone izčil vino do zadnje kaplje. Zato njima vse priznanje, kajti lakote in žeje nam ni bilo treba trpeti.

Na to prireditvje je sindikalni odbor povabil tudi upokojence, nekdanje naše sodelavce. Kar mladi so se počutili, ko so bili med nami. Stik z nekdanjimi sodelavci jim je prijal in jim dal moč za nadaljnje življenje. Tako so starejši imeli besedo o svojem delu v tovarni in doma v mladih letih. Mlajši delavci našega obrata so organizirali dvoboj med Jesenicami in Javornikom v malem nogometu. Ekipi sta šteli po pet članov. Glavni sodnik je bil Janez Samar mlajši. Sodil je solidno, kajti igra je bila vseh 40 minut hitra in polna »profesionalnih« potec. Rezultat tekme v regularnem času je bil neodločen, zato so igrali še dva podaljška po 10 minut.

Tudi tokrat sta mreži ostali prazni. Da bi dosegli rezultat, so streljali enajstmetrovke. Tokrat se je športna sreča obrnila k jeseniškim igralcem. Zmagoviti gol 4:3 za Jesenice je dosegel inž. Ažman. Po končani tekmi je vse tekmovalce pot vodila do točilne mize, kjer je vsak na svoj način tešil žejo. Veseli in nasmejani so se pozno popoldne vračali vsak na svoj dom in si žeeli še več takih izletov.

P. J.

Železarski globus

FRANCIJA. V francoski železarni Rambas, ki pripada družbi Wendel-Sidélor bodo zgradili novo napravo za sintranje s sesalno površino 400 m². Njena proizvodna zmogljivost bo 12.000 ton sintra dnevno in bo zelo avtomatizirana. Dobavilo jo bo zahodnonemško podjetje Lurgi.

Samoupravni organi v preteklem tednu

Odložitev gradnje novega plavža

Predsednik delavskega sveta Železarne Franc Kobentar je sklical drugo sejo delavskega sveta Železarne v soboto, dne 7. junija 1969 ob 9. uri z naslednjim dnevnim redom:

1. poročilo komisije za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti,
2. poročilo o konstituiranju odborov in komisij,
3. odgovor sekretariatu za gospodarstvo SFRJ o finančnem in ekonomskem položaju Železarne,
4. sklepanje o najetju kreditov za izvajanje sanacijskega programa,
5. razprava o odložitvi nabave in gradnje plavža in
6. tekoče.

Na podlagi poročila in predloga komisije za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti so na seji delavskega sveta z veliko večino glasov in s tajnim glasovanjem izključili iz delovne organizacije Ibra Mušiča in Maha Karnečiča zaradi posebno hude kršitve delovnih dolžnosti po členu 17 točka 2, 8 in 19 pravilnika o odgovornosti delavcev na delu v Železarni ki sta jo storila ob zadnjih prekinjavi delu v martinarni.

Poročilo o konstituiranju odborov in komisij po novi organizacijski strukturi organov samoupravljanja v Železarni je podal direktor Železarne in so ga člani sprejeli na znanje brez pripombe. Sprejeli so predlog odbora za poslovno politiko in dalji temu odboru pristojnost reševanja reklamacij inozemskeh kupcev.

Obračnavali so koncept odgovora zveznemu sekretariatu za gospodarstvo, ki ga je pripravil izvršni odbor Združenja jugoslovenskih železarn v

zvezi z ekonomsko finančno politiko v črni metalurgiji in so akcijo združenja jugoslovenskih železarn v celoti podprtli. Zahtevali so, da zvezni sekretariat za gospodarstvo odgovori prek združenja neposredno proizvajalcem o tem, kaj so ukrenili za reševanje ekonomsko finančnega položaja črne metalurgije oziroma, da nakaže v odgovoru ukrepe za reševanje tega položaja.

Na predlog finančnega direktorja so odobrili najetje ustreznih sanacijskih kreditov pri republiškem skladu skupnih rezerv in pri kreditni banki ter hranilnici Ljubljana in pri Gorenjski kreditni banki v skupnem znesku 50 milijonov N din. Za podpis pogodbe so pooblastili direktorja Železarne in direktorja finančnega sektorja.

Na predlog odbora za poslovno politiko in odbora za osnovna sredstva so sklenili, da se nabava in gradnja plavža odloži, ker je potrebno čim več denarja vložiti v finalno

proizvodnjo, kjer pričakujemo večji finančni učinek in hitrejše vračanje vloženih sredstev. S tem v zvezi so odobrili spremembo integralnega razvoja programa slovenskih železarn in soglašali, da se del predvidenih sredstev porabi za gradnjo elektrofiltera pri aglomeraciji, za rekonstrukcijo kavperjev, za naprave za zasipanje obstoječih plavžev iz nove aglomeracije za predelavo žlindre za pomožne naprave. Upravi podjetja so naročili, da za eno prihodnjih sej pripravi perspektivni razvojni program jeseniške Železarne.

Ob koncu seje so imenovali razpisno komisijo za imenovanje direktorjev sektorjev in sprejeli koncept odgovora na pismo generalnega sekretariata predsednika republike v zvezi z osebnimi pritožbami izključenih delavcev martinarne. Seznanili so se tudi s stališči predsedstva občinskega sindikalnega sveta do zadnjih dogodkov v martinarni in do ukrepov samoupravnih organov, družbenih organizacij in uprave v zvezi s tem. Menili so, da so dogodki v martinarni dovolj temeljiti analizirani v odgovoru generalnemu sekretarju in da zato ni treba imenovati še posebne komisije, ki bi analizirala dogodke, predvsem pa posledice, vzroke in ukrepe.

2. seja odbora za poslovno politiko

Na drugi seji odbora za poslovno politiko, ki jo je predsednik odbora sklical v soboto dne 7. junija 1969 neposredno pred sejo delavskega sveta Železarne so obračnavali predlog za odložitev nabave in gradnje plavža ter spremembe 47. natečaja integralnega razvojnega programa slovenskih železarn v zvezi z odložitvijo, pregledali so sklepe prejšnje seje in pristojnosti odbora ter reševali reklamacijo inozemskega kupca.

Z odložitvijo nabave in gradnje plavža so se strinjali in so sklenili, da bodo delavskemu svetu Železarne predložili, da odložitvijo, so predlagali delavskemu svetu Železarne, da odobri tudi spremembo 47. člena natečaja integralnega razvoja slovenskih železarn.

Pri pregledu pristojnosti so sklenili, da bodo predlagali delavskemu svetu, da pristojnosti odbora za poslovno politiko dopolni z novo točko, po kateri naj bi bil odbor pristojen za obravnavanje in reševanje uvoznih in izvoznih reklamacij.

1. seja odbora za kadre

Prvo sejo odbora za kadre je predsednik odbora Janez TUŠAR sklical v petek, dne 6. junija 1969 z naslednjim dnevnim redom:

1. razprava o programu dela,
2. razprava o postopku poslovanja odbora in
3. reševanje vlog.

Glede programa dela, ki so ga obračnavali na seji, so se dogovorili, da ga bodo ponovno obračnavali in sprejeli na prihodnji seji odbora. Do takrat pa so člani dolžni orientacijski program pregledati in izreči svoje pripombe, predloge ali spremembe.

Sklenili so še, da bodo na seji v juniju obračnavali naslednja vprašanja iz orientacijskega programa:

— začasni poslovnik o delovnih razmerjih.

— principa na katerih naj bo izdelana sistemizacija delovnih mest določena v 37. členu novele temeljnega zakona o delovnih razmerjih in

— kriterije štipendiranja in izbor kandidatov za razpisane štipendije.

Glede bodočega dela odbora pa so se dogovorili, da bodo seje za reševanje tekočih problemov in vprašanj sklečevati enkrat mesečno, načelno 20. v mesecu, seje, na ka-

terih bodo obračnavali sistematska vprašanja pa bodo sklečevati po potrebi. Zahtevali so, da mora gradivo za te seje biti pripravljeno v naprej in razmnoženo za vse člane odbora najmanj sedem dni pred sejo. Sekretarju organov samoupravljanja so naročili, da mora vse vloge za katere je pristojen odbor za kadre, takoj ko jih sprejme — dostavi odgovorni službi, da jih obdelava in pripravi predloge.

V nadaljevanju seje so resili nekaj vlog, imenovali so obravnavajo strojnih delavnic in vodjo priprave dela vzdrževanja na predlog posebne strokovne komisije in sprejeli predlog kadrovskega sektorja, da se poveča število štipendij na elektro fakulteti — jaki tok za tri, na novo pa se dodelita dve štipendiji na višji tehnički varnostni šoli in ena štipendija na filozofski fakulteti — industrijska smer.

2. seja odbora za živiljske pogoje in rekreacijo

Predsednik odbora za živiljske pogoje in rekreacijo Janez KAVCIČ je sklical sejo odbora v torek, dne 10. junija 1969, na kateri so obračnavali predvsem vloge za dotacije in izredno plačane dopuste. Poleg tega so pregledali, kako so izpoljeni sklepi prejšnje seje odbora, obračnavali so koristenje letnih dopustov in regresov ter stanovanjsko problematiko.

Ko so obračnavali sklepe prejšnje seje odbora, so sklenili, da bodo v bodoče za odobravanje dotacij, dopustov in podobnega upoštevali koledarsko leto ne pa posamezne sezone. Zato morajo društva v tem prehodnem obdobju dostaviti odboru potrebe za dopuste do 31. decembra 1969. Sklenili so tudi, da bo izredno plačane dopuste tistim društvom in organizacijam, ki odobrene kvote še niso izčrpale, odobravala služba kadrovskega sektorja v dogovoru z obravnavodstvom oziroma vodjem oddelka, ostalim pa odbor za živiljske pogoje in rekreacijo.

Vse vloge za prevzem patronata tudi v prihodnjem letu in za dotacije je odbor odložil do prihodnje seje, ko bo znana situacija z denarjem. V tem smislu je treba odgovoriti društvom in organizacijam, ki so vloge že predložile.

Odbor je sklenil, da bo v bodoče odobraval izredno plačane dopuste po urah le v zares izjemnih primerih, ko na noben način ne bo mogoče odstopnosti rešiti z zamerno dnine. Odbor je v zvezi z odobravanjem izredno plačanih dopustov sprejel tudi pomembno novost, ki jo bo v bodoče strogo upošteval, da ne bo prišlo do zlorabljanja.

Ugotovili so namreč, da so bili primeri, ko posamezniki niso odobreni izredno plačani dopust izkoristili za namene, za katere je bil odobren.

V bodoče bodo morala društva in organizacije izdati svojim članom, ki jim je bil dopust odobren, poštido, da so dopust namensko izkoristili. To potrdilo bo posameznik moral predložiti delovodji, kot opravičilo za izostanek z dela in ga bo delovodja priložil dnešnici knjige. Izredno plačani dopusti, čeprav odobreni, se bodo priznali le tistim članom kolektiva, ki bodo prinesli takšna potrdila in bodo ta potrdila priložena dnešnici knjige.

Na seji odbora so sprejeli predlog kadrovskega sektorja glede koriščenja letnih dopustov in regresov in v zvezi s tem sprejeli naslednje sklepe:

— Vsak član kolektiva je upravičen do regresa, ko izpolni osnovne pogoje za regres. Tisti, ki je regres že izkoristil, pa je na lastno željo ali samovoljno prenehel delati v Železarni, bo moral nevplačani delež osebnega dohodka Železarni povrniti.

— Ta sklep ne bo veljal za člane kolektiva, ki so invalidsko ali starostno upokojeni in za tiste člane, ki odhajajo na odsluženje vojaškega roka v JLA.

— Tisti član kolektiva, ki pismeno izjavlja ali brez takšne izjave začne neopravičeno izostajati z dela, da bi Železarno samovoljno zapustil, ni upravičen do koristenja dopusta niti do regresa.

(nadaljevanje na 6. strani)

Sestanki delovnih skupin

Valjarna 1300 — dnina Valentar

Na sestanku delovne skupine v adjustaži valjarne 1300, dne 28. maja je bilo 26 ljudi. Na dnevem redu je bilo več vprašanj, ki so v obratu stalno prisotna. Najprej je bilo treba omeniti veliko pomanjkanje delovne sile, saj v celotnem obratu primanjkuje 54 delavcev. Zato je še bolj problematično vprašanje dopustov. V juniju, juliju in avgustu bo položaj še bolj težaven, ker večina delavcev želi koristiti letni dopust.

Delovodja je še posebej opozoril na disciplino, to je na redno prihajanje na delovna mesta in pa na odhajanje z dela po končani dnini. Bolj smotorno bo treba koristiti odmor, ki je predviden za malico. Govora je bilo tudi o proizvodnem načrtu za junij. Delavci so opozorili na pogostne prehlade in obolenja, ker je voda za umivanje v umivalnici mrzla. Zahtevajo od obratovodstva, da pri pristojnih v Železarni zavzame primerno stališče in vprašanje uredi tako, da bodo imeli delavci na razpolago toplo vodo za umivanje.

Valjarna 1300 — dnina Malej

V nedeljo, 1. junija po končani nočni dnini je bil sestanek delovne skupine na progri tanke pločevine. Največ so govorili o proizvodnem načrtu, ki predvideva, da bodo morali v juniju v 18 delovnih dneh, kolikor jih imajo na razpolago, izdelati 3.010 ton pločevine. Menijo, da je to za tak majhno število delovnih dni preobsežen delovni program, saj je treba računati z remontom, ki se bo začel v zadnjih dneh junija. Kar zadeva remont, menijo zaposleni delavci, da je odmerjeni čas odločno prekratek in se bojijo, da bodo dela pri remontu samo površno opravljena. Največ pozornosti so posvetili izplenu, ki ga dosega v višini od 80 do 85 %. Imajo precej izmečka, ki večkrat nastane zaradi premajh-

ne povezave med prvimi in drugimi valjavci na progri. Gledo dopustov imajo določene ostre kriterije. Dopusti so planirani, zato smatrajo vsak drug izostanek kot neopravičen. Dogovorili so se tudi, da bo sestanek delovne skupine na dnini Malej vsako zadnjo soboto v mesecu.

Valjarna 1300 — dnina Kotnik

Na sestanku delovne skupine je bilo prisotnih 29 delavcev, razpravljali pa so o proizvodnem načrtu za junij ter o problemih obrata. Ko so govorili o proizvodnem načrtu, so imeli v mislih predvsem vložek ter pomanjkanje delovne sile. Omenjene so bile tudi norme za rebrasto pločevino, ki so previsoke in jih je treba popraviti. Beseda je tekla tudi o izmečku, ki pa ne nastaja vedno le po krivdi valjavcev, ampak tudi zaradi zastojev, ki jih povzroča slabo urejeno električno in strojno vzdrževanje.

Predelovalni obrati lužilnica dnina Janša

Na dnini Janša so imeli sestanek delovne skupine 9. junija in sicer na nočni izmeni. Najprej je bila na vrsti delovna disciplina. Prvi pocinkovalci so bili precej kritični do drugih pocinkovalcev, ki premovali pazio na odvajjalne bobne in se zato žica večkrat pretrga. Predlagajo tudi, da bi v žičarni morali izdelati bolj enakomerne roče žice, kar bi ustrezalo tudi teži. Imeli so precej ostrih pribomb na račun remontnih del. Delavci vprašujejo, zakaj vzdrževalci tako redko kontrolirajo opravljeno delo. Pogrešajo tudi kontrolno podjetja Vatrostalna. Menijo tudi, da bi priden zidar lahko obzidal peč v 12 urah, ne pa v treh dneh in to ob pomoči našega sodelavca. Zahtevajo tudi pojasnilo, koliko imata zidar in njegov pomočnik priznanih delovnih ur na peči. Sodelavci Barič, Škulj, Dem-

šar, Mulalič in Gabršček pa so imeli več vprašanj v zvezi s popravilom vodil ter vodnih izplakovalcev. Delavcev iz posvinčevalnice je zanimalo, koliko ton tračnega železa oz. kolobarjev bo treba še posvinčiti. Niso zadovoljni, ker je treba progo večkrat ustaviti. Na vprašanje, zakaj imajo v žičarni višje procente ter kategorije, čeprav delajo le od 6 do 7 ur, trenutno delovodja ni mogel odgovoriti, pač pa bodo delavci na to vprašanje morali dobiti odgovor na prihodnjem sestanku.

Valjarna profilov — dnina Praprotnik

Sestanek delovne skupine je bil 7 t. m., navzočih pa je bilo 28 delavcev. Delovodja je obrazložil nov način oziroma obliko obveščanja delavcev prek sestankov delovnih skupin, nato pa obširnejše poročilo o proizvodnem načrtu. Največ so razpravljali in tudi glasovali o delovnem času, ki naj bi ga uveli v juniju in avgustu. Predlagano je bilo, da bi delali po 7 dni v tednu, zaostri pa bo treba tudi disciplino ter posvetiti večjo pozornost čistoči in varnosti na delovnih mestih. Nadalje so govorili še o normah in o kvaliteti posameznih materialov, zlasti tistih, pri katerih imajo največ okvar ter zastojev. Omenjali so tudi nekatere kvalitete in zahtevale, da je pri njih treba popraviti norme. Ob koncu sestanka je tov. Hostnik vprašal, zakaj težka proga iz valjarne Bela še vedno dobiva blume, težke od 700 do 1000 kg, čeprav je inž. Arzenšek ob tolmačenju sanacijskega programa povedal, da bodo blumi težki od 1000 do 1400 kg. Dogaja se tudi, da imajo blumi, ki jih dobivajo iz valjarne Bela, obliko romba in tako pride do zastojev ter manjše proizvodnje in izplena. — Ob ustrezem vložku po teži in kvaliteti pa bi na šestih dneh lahko napravili toliko kot na sedmih. Za ilustracijo je omenil ingote iz železarne Ravne, ki so bili skoraj brez napak.

Valjarna profilov — dnina Mežnarc

Na sestanku delovne skupine dne 7. junija so se valjavci na dnini Mežnarc strinjali s sanacijskimi ukrépi. Bili so mnjeni, da je reševanje problemov naloga celotnega kolektiva. Po drugi strani pa se zavedajo, da je osebni dohodek odvisen od kvalitetnega dela. V medsebojnem pogovoru so obravnavali probleme, ki se direktno tičajo posameznih delovnih mest in medsebojnega usklajevanja. Omenjene so bile tudi norme pri prokronih, ob koncu sestanka pa tudi umivalnice, ki so slabovo vzdrževane. Tudi premije na izrabu valjev bi morali deliti vsem valjavcem enako, ker je možno, da so valji zlomili delavci prejšnje izmene, medtem ko premijo izgubi

dnina Mežnerc. Načeto je bilo tudi vprašanje izgradnje plavža. Delovodja Mežnarc, ki je član DSŽ, je dal ustrezno pojasnilo in pri tem omenil izgradnjo nove hladne valjarne trakov.

Valjarna profilov — tehnica dnina Brišar

Na sestanku delovne skupine dne 6. junija je bilo prisotnih 88 % članov kolektiva. Vodja delovne skupine Franc Brišar je najprej seznanil navzoče s celotno problematiko obrata, nato pa so največ govorili o delovnem času v vročih poletnih mesecih. Strinjajo se s predlogom, da bi delali sedem dni v tednu s pripombo, da pa zato ne bi imeli prostega dne, ampak bi ostali doma kar sedmi dan. Menijo tudi, da bi morali biti v enakopravnem položaju s sodelavci s težke proge. Sodelavci Račič, Beravs in Celarc pa so ob koncu sestanka predlagali še uvedbo štiriurnega mazanja žerjava na vseh 14 dnevih, ker med rednim delom to vedno ni možno.

Valjarna profilov — čistilnica, dnina Benedičič

Na sestanku delovne skupine 6. junija so v glavnem obravnavali problematiko obrata in njihove dnine. Razprava se je nanašala na nedeljsko delo, na zadostno količino žice, ki je potrebna za vezavo ter na zaščitna sredstva, kjer pa je potrebno še ustrezno pojasnilo oddelka službe za varstvo pri delu.

Valjarna profilov — adjustaža, dnina Ravnik

Na sestanku je vodja delovne skupine tov. Ravnik obrazložil problematiko obrata in seznanil prisotne s proizvodnim načrtom za junij. Strinjali so se s predlogom, da težka proga dela sedem dni v tednu, ker bo na razpolago več vložka za lahke proge in s tem zagotovljeno delo tudi

v adjustaži. Istočasno pa menjajo, da bo le treba pripraviti vse potrebno za prehod na skrajšani delovni čas. V razpravi so še omenili zaposlitve mladincev med počitnicami, vpisovanje šarž na kartone, o nagrajevanju ter o odnosih med starejšimi in mlajšimi delavci.

Valjarna profilov — adjustaža, dnina Zupan

Tudi na tem sestanku so obravnavali delovni čas. V razpravi je sodeloval tov. Godina in menil, da bi pravzaprav morali razpravljati o 42-urnem delavniku, ne pa da ljudi na težkih delovnih mestih še vedno obremenjujemo s 56-urnikom. Glede zaposlitve mladincev — gimnazijev med počitnicami imajo posmiske, ker se mlad človek v tako kratkem času le težko privadi na delovne pogoje v obratu, pa tudi na nevarnosti, ki jih je na posameznih delovnih mestih veliko.

Šamotarna — oblikovalnica, dnina Črv

Sestanek so imeli 6. junija, udeležilo pa se ga je 30 sodelavcev. Najprej so govorili o proizvodnem načrtu in s tem v zvezi o kvaliteti izdelkov. Pri tem so poudarili pomen, ki ga ima zunanji izgled posamezne opeke. Če izdelki ne bodo ustrezali, bodo odšteeti pri končnem obračunu norm. Paziti bo treba tudi na polizdelke iz mase, ki jih dobivajo iz oddelka mlini. Če ne bodo ustrezali, jih bodo zavrnili, tako da bodo obremenjeni delavci, ki so bili zaposleni pri izdelavi.

Ob koncu sestanka so delavci opozorili na oddaljenost obrata in s tem v zvezi na težave, ki nastajajo pri direktni zamenjavi na delovnih mestih po končani dnini. Zgodi se, da avtobusi odpeljejo prej in delavci morajo ostati na Jesenicah in počakati na naslednjo avtobusno zvezo. Omenjeno je bilo tudi vzdrževanje strojev ter red in čistoča na delovnih mestih.

ŽELEZARSKI GLOBUS

JAPONSKA. V teku letosnjega leta bo pričelo obravljati na Japonskem devet novih plavžev. S tem bodo povečali letno proizvodnjo grodilja za približno 10 milijonov ton in računajo na skupno proizvodno zmogljivost okoli 57 milijonov ton. Novi plavži bodo imeli koristno prostornino med 2.600 in 3.000 kubičnih metrov in proizvodnjo 3.000 do 5.000 ton grodilja na dan.

KANADA. Kanadske železarne slovijo v železarskem svetu kot moderne in z ozirom na razpoložljive zmogljivosti vedno sposobne, da se prilagodijo potrebam tržišča. Poleg tega je znano tudi to,

da so tudi na tehničkem področju bolj napredne kot železarne v drugih državah. Tako je pred kratkim razvila znana kanadska železarna Algoma nov postopek za kontinuirno vlivanje valjane pločevine in profilov.

BOLGARIJA — V največji bolgarski železarni Kremikovci bo letos pričel obravljati nov plavž in obločna električna peč. Prav tako gradijo tretjo koksarno. V prvih treh letih tekočega petletnega plana bo ta železarna proizvedla 2,3 milijona ton grodilja, 1,7 milijona ton surovega jekla, 1,4 milijona ton različnih polproizvodov, 446.000 ton vroče valjane pločevine in 27.000 ton cevi.

V maju najnižja poraba koksa v zgodovini plavžev

(nadaljevanje s 1. strani)
valci in sicer s tem, da težijo in se prizadevajo, da znižajo zastoje teh naprav na najnižjo stopnjo, kar pa pri zastrelosti naših naprav ni vedno lahko dosegljivo.

Glede na to, da smo s prehodom na 42-urni delovni teden zmanjšali normativ zapošlenih na najnižje možno število, je jasno, da je za dose-

ganje takih rezultatov poleg omenjenih tehničnih izboljšav moral tudi delovni kolektiv napeti vse sile.

VPRASANJE: Znano nam je, da ste v preteklem mesecu dosegli rekordno oziroma v poprečju najnižjo porabo koksa, kar obstaja plavž in sicer 717,3 kg na tono surovega železa, medtem ko je bi-

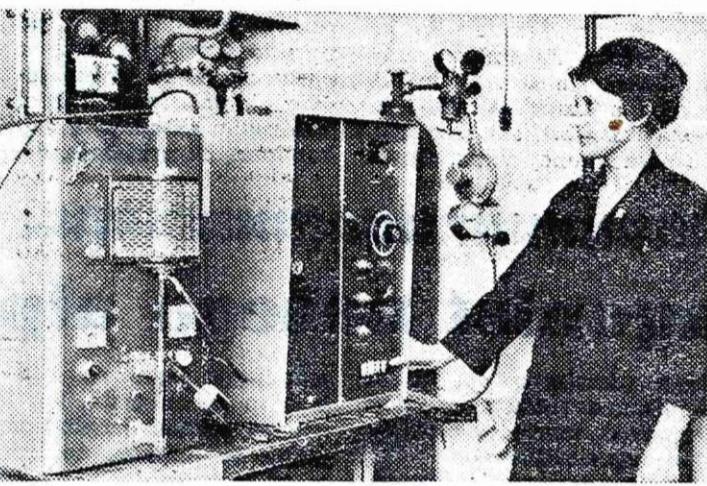
lo lansko poprečje 895 kg, poprečje letošnjih petih mesecev pa 763,5 kg na tono surovega železa. To je izreden uspeh in naše bralce bo zanimalo, kako ste to dosegli oziroma kaj ste naredili za tak presenetljiv uspeh. Razen tega ste zaključili tudi poskusno kampanjo z alžirsko rudo. Že v našem razgovoru med poizkusi, ko končni rezultati še niso bili znani, ste nam povedali, da so rezultati zelo ugodni. Ali bi nam lahko tudi o tem kaj več povedali?

ODGOVOR: Delno sem na to vprašanje odgovoril že prej in poudarjam, da je glavni delež pri doseženem proizvodnem uspehu v mesecu maju imela uporaba alžirske rude. Ta ruda je izredno dobre kvalitete in vsebuje 56,3 % železa in bazično jalovino, tako da smo dodatek apnenca v vsipu za plavž omejili skoraj na nič. Poleg dobre vsebnosti železa in ostalih kemijskih sestavin je to limonit, ki je lahko reduktiven, po zrnosti pa je bil dosti bolj primeren za predelavo od ljubijskega limonita, saj je vseboval 61,3 % v zrnu nad 10 mm. Dobra kvaliteta alžirskega limonita je izboljšala vse proizvodne rezultate tega meseca, četudi smo jo vključili v vsip šele 12. maja. Specifična poraba koksa v maju je bila v poprečju obih peči 717,3 kg na tono grodinja ob 59,76 kg dodatnega mazuta, kar je do sedaj najboljši rezultat. Na plavžu I, kjer smo rabili kot vsip alžirski limonit, pa smo imeli porabo celo 699,07 kg na tono grodinja. Rezultate uporabe alžirske rude bi lahko strnili v naslednjih pet dosegkov:

1. poraba suhega koksa se je znižala za 13 %,
2. storilnost plavžev je narasla za 21 %,
3. neto izplen iz vsipa se je povečal za 11,1 %,
4. količina plavžnega prahu se je znižala za 49 % in
5. količina dodatka apnenca smo znižali za 93 %.

Doseženi rezultati nazorno dokazujojo, da tudi v naših plavžih ob dobrih pogojih dela lahko dosegamo dobre tehnične rezultate, ki se morajo odražati tudi v ekonomskih rezultatih. Samo v ilustracijo navajam, da vsako zvišanje izplena iz celokupnega vsipa zmanjša specifično porabo koksa za 20 kg na tono grodinja.

Žal rudnik Ljubija že leto dni obljudbla dobro klasirane rude, pa vendar do realizacije obljube še ni prišlo. Z izpolnitvijo tega pogoja se morajo rezultati tudi z ljubijsko rudo izboljšati zaradi boljše fizikalne (zrnatost) priprave vsipa. Izboljšanje rezultatov do največje možne mere pa pričakujemo s pričetkom obratovanja nove aglomeracije, ko bo aglomerat predstavljal 80 do stotin delež našega vsipa.

Na oddelku tehnične kontrole pri presoji kvalitete

Še vi presodite!

Organizacija je dolžna, da delavca varnostno vzgaja pred in med zaposlitvijo. Kolikor je v naši moči, to naloži izpolnjujemo in tudi obratovodstva vseh obratov si s tečaji ter preverjanji znanja prizadevajo vzgojiti delavca, ki bo delal varno in s tem čimveč prispeval k uspehu delovne organizacije. Toda, kaj pomaga vse prizadevanje, če pa delavci tega, kar se nauče, ne izvajajo in rekel bi skoraj, da sami silijo v nevarnost, če že ne v smrt.

Opisal bom dogodek, ki se je dogodil 4. t. m. in bi lahko prizadejal bolečine ter težave ne samo prizadetemu in njegovim svojcem, ampak celo organizaciji. Ob 12. uri je bil izvoz praznih vložnih korit iz martinarne v smeri proti transportu. Predpisano je, da se premikač pelje na stopnici lokomotive, gledano v smeri vožnje. Ta dan pa je imel tek čez ovire. Skočil je na zadnji vagonček in med vožnjo tekel po vrhu vložnih korit proti lokomotivi. Prišel je že precej daleč, ko je strojvodja ustavil vlak. Šele potem je šel na odrejeno mesto in normalno peljal naprej.

Kaj bi se lahko pripetilo premikaču, posebno še, ker so bila vložna korita mokra in bi mu še lažje spodrsnilo. Ponovno bi ob glavnih pisarni visela črna zastava in govorilo bi se o slabih delovnih pogojih v železarni, malokdo pa bi zvedel za pravi — subjektivni vzrok nezgode.

Kako bomo skrbeli za varno delo, če pa delavci sami niso zanj zainteresirani in mislijo, da jim varnostni ukrepi omejujejo svobodo. To ni res, ker je pogoj za dobro delo — varno delo. Varno pa lahko delamo le z upoštevanjem varnostnih navodil in predpisov.

SVD je o dogodku obvestila obratovodstvo transportnega oddelka z zahtevo, da kršilce za grobo kršitev primerno kaznuje.

KJ.

Ko se majejo tla

(VARHOSTNI UKREPI V PRIMERU NARAVNIH NESREČ)

Skupaj so zabeležili nekaj sto potresov, izmed katerih jih je 21 doseglo 5° po MCS lestvici. Te potrese so čutili tudi na področjih Skopske Crne gore in ob vzhodu Vodna, južno od Skopja.

Glavna značilnost potresa z dne 26. julija 1963 je naslednja: površinski, plitev tektonski potres, ki je nastal zaradi sprostitev napetosti v razdrobljenih strukturah blokov manjših dimenzij.

Naknadni potresi (aftershocks) so se v Skopju ponavljali do 1. januarja 1964 in jih je seismološka postaja v Skopju registrirala nad 400, pri čemer so v času od 11. septembra do 11. novembra 1963 razen stalnih seismografov tipa Mainka beležili potrese še japonski kratkofrekvenčni seismografi tipa Hagiwara. Lokacije 25 potresov iz te serije, ki so jih omogočili seismografi Hagiwara, so pokazale dve aktivni coni, ki se razprostirata vzdolž premic s koordinatami 42° 07' N, 21° 23' E in 42° 32' E (severna cona) ter 42° 03' N, 21° 21' E in 41° 58' N, 21° 28' E (južna cona). Glavni potres dne 26. julija 1963 je nastal v južni coni.

Statistična raziskovanja, ki so jih opravili za celotno področje Makedonije po skopskem potresu, so pokazala, da lahko pričakujemo potres X° MCS (Mercalli-Cancani-Siebergove lestvice) v Makedoniji vsakih 68 let, potres IX° MCS na 25 let, potres VIII° MCS na 10 let, potres VII° MCS pa že na vsakih 3 1/2 leta. Pogostost potresov VI° MCS je en potres letno.

Trajanje skopskega potresa je bilo razmeroma kratko (5–10 sekund) in vse kaže, da so prevladavali kratke periode seizmičnih valov (od 0,2–0,3 sekund). Nizki objekti s kratko lastno nihajno dobo so zaradi tega utrpeli največje poškodbe. Visoki objekti so bili manj poškodovani deloma zaradi tega, ker so bili sodobnejše grajeni. Na slabo nosilnih tleh in tam, kjer je talna voda bila blizu površja, so bili učinki potresa hujši. Pokazalo se je, da primitivno zgrajene stavbe, kot so jih nekoč zidali v Makedoniji, ne morejo vzdržati močnih nihanj, ki jih povzročajo potresi takšne vrste. Sodobne skeletne konstrukcije so bile razmeroma malo poškodovane.

Na zemljišču, kjer so spomladi istega leta bile poplane, ko je reka Vardar prestopila bregove, so bile posledice potresa izredno hude. Na zemljišču blizu ustja reke Lepenac v Vardar so opazili razpoke, v kopalnišču Katlanovo pa se je spremenila kakovost in temperatura mineralne vode.

Najhuje so bile poškodovane stanovanjske stavbe in nekatera upravna poslopja. Močne poškodbe je utrpela tudi lokalna industrija, saj je bilo huje poškodovanih večje število obratov. Skopska železarna v izgradnji je bila le malo poškodovana.

Skopska katastrofa je sprožila pereč problem para-seizmične (potresno-varne) izgradnje pri nas, ki je pomemben ne le za področje Skopja, temveč tudi za druga seizmična (potresna) področja v državi. Vendar o tem obširneje pozneje.

Zdravstvena in tehnična pomoč po potresu je bila v mejah možnosti zadovoljivo rešena, pri čemer velja poudariti, da je mednarodna pomoč bila zelo hitra in učinkovita. Potres v Skopju so registrirale praktično vse seismološke postaje na svetu.

Oglejmo si še opis pomembnejših potresov v Jugoslaviji v zadnjih letih po vrstnem redu:

3. julij 1963: lokalni potres na področju Litije. Epicentrska razdalja okoli 20 km. Prebivalstvo potresa ni čutilo. Seismološka postaja v Ljubljani je zabeležila longitudinalni potresni val, ki se je širil v granitni plasti ob 20° 47' 22,6". Ta potres spada v serijo naknadnih potresov (aftershocks), ki je sledila glavnemu potresu z dne 19. maja 1963.

5. julij 1963: lokalni potres na litiskskem področju. Epicentrska razdalja 22 km. Astronomsko geofizikalni observatorij na Golovcu v Ljubljani je potresni val v granitni plasti registriral ob 04° 26' 07,8".

26. julij 1963: katastrofni potres v Skopju. (obširneje glej na predhodno že objavljenih straneh).

29. julij 1963: naknadni potres na litiskskem področju. Potres v epicentrskem področju niso čutili. Longitudinalni val v granitni plasti je registriral astronomsko-geofizikalni observatorij v Ljubljani ob 22° 15' 38,6". transverzalni val pa 2,8 sekund kasneje.

4. avgust 1963: dilatacijski (raztezni) potresni val v granitni plasti je astronomsko-geofizikalni observatorij registriral ob 08° 28' 56,6", transverzalni val v granitni plasti pa ob 08° 28' 59". Epicentrska razdalja 22 km, epicentrsko področje je ponovno bilo v bližini Litije.

7. avgust 1963: šibak potres v okolici Visokega v Bosni. Dosegel je jakost 4° MCS.

V ranem jutru 7. julija leta 1943. je ugasnilo življenje 20 tovarišev iz begunjskih zaporov. Dvajset predanih so delavcev narodnoosvobodilnega gibanja je to jutro izgubilo življenje pod streli okupatorjev vojakov. Bili so to dobri tovariši, s katerimi smo bili skupaj zaprti in skupaj smo čakali na to, kaj so nam namenili gestapovci. Vedeli smo dobro, da smo tu kot talci in da moramo biti vedno pripravljeni, da pridemo na vrsto prej ali slej in da je naše življenje vedno le na nitki. Nekateri smo se poznavali že od prej, z drugimi pa smo navezali prijateljske stike v sobah begunjskih zaporov. Tu je bilo vedno prijateljsko in tovariško vzdušje, saj smo bili vsi člani našega osvobodilnega gibanja in na tu ni ločila razlika v stanju in nekdanjem političnem preprincanju.

Dva dni pred tem, smo v jutranjih urah zaslišali iz smeri Begunje proti Tržiču streljanje in prepričani smo bili, da so se tam nekje spopadli naši borci z Nemci. Že čez nekaj ur pa smo zvedeli, da so partizani napadli in ubili dva nemška policista, ki sta spremljala skupino zapornikov pri košnji in spravilu sena na travnikih nekaj kilometrov iz Begunj proti Tržiču. Prav tako so ubili tudi oba psa čuvanja. Partizani so odvedli s seboj vso skupino zapornikov, ki je bila tu na delu, moške in ženske. Vse to nam je povedal nemški policist Meixner, ki je bil naš stražar v drugem nadstropju stavbe. On nam je tudi ob drugih prilikah prinašal novice, ki so se dogodile izven zaporov.

Kmalu za tem smo videli skozi okno, kako se v bregu nad zapori zbirajo močne skupine oboroženih nemških vojakov in policistov in se odpravljajo na pohod. Skrivaj smo opazovali neprestano tekanje stražarjev, ki so zastrazili vsa poslopja zaporov kakor tudi okolico. V kotu pri stopnicah, ki vodijo v zgradbo pa smo opazili tudi mrtva psa. Bilo je sicer strogo prepovedano gledati skozi okno, a prevelika je bila radovost in tudi skrb ter negotovost, da bi se prepovedi držali.

Med nami je zavladala tišina in težke misli so nas navdade, vedeli smo namreč, da bodo zopet padali talci. Vedeli smo dobro, da se bodo danes ali jutri odprla vrata zaporniških sob in, da se bo na pragu pokazal esesovec z listkom v roki in bo prebral imena onih, ki pojdejo naslednji dan, kot talci na morišče. Tisti, ki smo bili tu po več mesecov in smo doživljali take prizore kar pogostoma, smo dobro vedeli kaj pomeni prihod esesovca v poljskih ali včernih urah.

Proti večeru tistega dne smo tudi že zvedeli, da se je vsa skupina, ki so jo odvedli partizani, vrnila v Begunje in da manjkata le dva, to je mož in žena. Toda tudi ta dva sta se naslednji dan že vrnila nazaj v zapore. Tako

se je ta napad končal pravzaprav brez uspeha, zahteval pa je velik krvni davek naših tovarišev. Akcija gotovo ni bila dobro premišljena in izvedena, ker bi v nasprotju primeru vsaj nekateri zaporniki šli raje z našimi borgi v svobodo, kot pa nazaj za zidove jetnišnice. Morda borgi, ki so ta napad pripravljali niso vedeli, da so med temi ljudmi tudi taki, ki se morda niso čutili življenjsko ogrožene in da so računali s tem, da bodo kmalu izpuščeni domov, saj so bili tudi tu ljudje različnih značajev.

Zapornike pa sta bila ta dva dneva zelo težka. Kdo bo sedaj na vrsti, smo se spraševali in težke misli so se porajale v naših glavah. Ni bila to le skrb za lastno življenje, pač pa skrb za svojice, za

Spomini iz NOB Srečko Šorli

Z velikimi žrtvami smo

družine, za otroke, kaj bo z njimi, Hrana, pa čeprav smo bili lačni, nam ni teknila in tudi najbolj zgovorni tovariši so molčali, saj so vedeli, da še tako bodrila beseda ne more odgnati skrbi in težkih misli. Vsakdo se je predajal mislim na svojice, katere bo morda že jutri zapustil za vedno. Čeprav smo bili si cer že navajeni tega, da je večkrat odšla skupina tovarišev od nas in se ni več vrnila, bodisi da je odšla v koncentracijsko taborišče ali pa

v smrt, je ležala na nas težka mora.

Sestega julija zvečer so se vrata odprla in gestapovec je obšel vse sobe ter z listkom v roki klical imena onih, ki so jih določili, da gredo naslednje jutro na zadnjo življenjsko pot. Tudi iz sobe št. 11, kjer nas je bilo več znancev in prijateljev jih je nekaj odšlo, med njimi tudi tov. Lavtar in Dovžan iz Žirovnice s katerima smo se dobro razumeli, saj smo bili več časa skupaj v teh zapo-

rih. Tiho so odšli in s solzami v očeh smo se od njih poslavljali. Vrta so se zaprla z njimi, mi pa smo še vedno gledali vanje, kot da se bodo ponovno odprla in da se naši tovariši vrnejo. Odpeljali so jih v posebno sobo, ki je bila namenjena za zadnje prenočevanje obojencev. Naslednje jutro to je 7. julija pa smo skozi okno s tesnobno opazovali, kako prihajajo na dvorišče naši tovariši in eden za drugim vstopajo v zaprte kamione. Ni minila še dobra

Mitja Košir, protagonist našega alpinizma

Izletništvo, turizem in planinštvo so vedno bolj priljubljena oblika vsestranske rekreacije delovnih ljudi. Vedno več jih je, ki preživljajo svoj prosti čas v naravi. Le redkim izmed njih pa se zahoče sprošćene in aktívne borbe s pobešnimi elementi narave, s snežnimi meteži, prevesnimi in prepadnimi stenami, s padajočimi kamenjem in uničujočimi plazovi, kjer se je treba znati boriti s što in sto nevarnostmi.

Planine, skalni robje, grebeni in vrhovi vabijo res le samo pogumne, srčne in resnično navdušene ljudi, ki so pripravljeni za svojo srečo in zadovoljstvo žrtvovati največ. Planine vzbujajo plemenite in pogumne ljudi, ki jih vsaka

zmaga nad steno vabi k novim tveganjam poizkusom in dejanjem.

Zivljenje je vzgojilo le malo tako srčnih in pogumnih ljudi. Prekovale in prekalile so jih planine, stene, grebeni, vrhovi in robje v plemenite tovariši, ki so vedno pripravljeni pomagati vsakomur, ki je v planinah dobre besede, nasveta in pomoči potreben.

Na Jesenicah in v dolinah, krmicah in okrošljih pod gorami je zraslo že veliko takoj plemenitih in požrtvovalnih ljudi. Upravičeno in brez samohvale se lahko ponašamo, da smo Jeseničani za bohinjskimi pionirji našega klasičnega planinstva pravopristopniki na Triglav, nosilci množičnega planinstva in vrhun-

skega plezalnega športa in alpinizma ne samo pri nad pod Triglavom, temveč v Sloveniji in Jugoslaviji sploh.

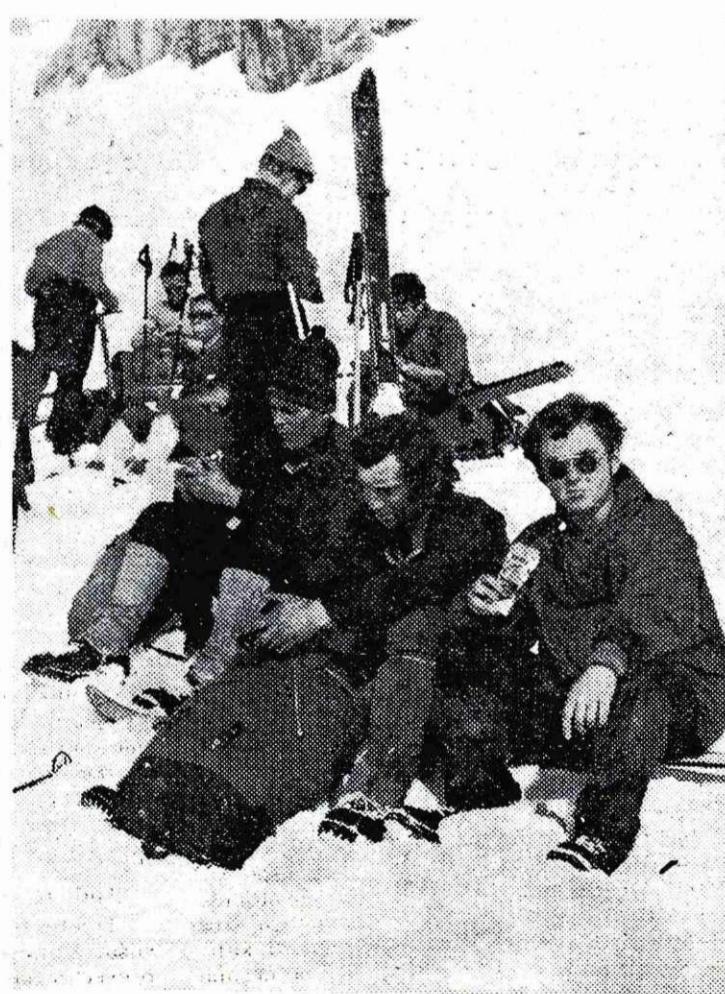
Imena gornikov iz železarskih Jesenic visoko kotirajo na našem planinskem in alpinističnem nebuh, mnogi izmed naših prednikov so pričitali zelenle luči v najlepših predelih naših gora in kazali pota v gorski svet. Med navdušenimi zagovorniki in propagandisti našega množičnega planinstva in vrhunskega, borbenega alpinizma bi lahko naštevali številna imena, ki so zapisana z velikimi in zlatimi črkami v našo planinsko alpinistično žgodovino, upravičeno smo lahko ponosni na te ljudi, ki so ustvarjali najboljše, idealne pogoje za zdravo rast in napredok našega planinstva in vzpon našega plezalnega športa in alpinizma.

Mitja Košir je skupaj s Klavdijem Mlekužem iz Mojstrane prvi zmagovalci (1964) direktnega pristopa v dno Črnega grabna v severni steni Triglava. Prvi uspehi so pogumne in srčnega mladca naglo vodili od zmage do zmage, do velikih uspehov, ki ga trenutno uvraščajo v vrh našega plezalnega športa in alpinizma. V letošnjem letu kandidira po zelo uspešno opravljenem izpitnu 1966. leta v Kavkazu in vrhunskih dosegih v domačih stenah poteti in pozimi na udeležbo v Federation Francaise de La Montagne v francoskem Chamonix pod Mont Blancem, kjer se vsako leto sredi poletja zbore elita, cvet svetovnega alpinizma. Letos bo v tej francoski nacionalni šoli alpinizma sodelovalo čez sedemdeset plezalcev in alpinistov iz 28 držav. Mitja prav gotovo v največji meri zaslubi udeležbo na tej visoki šoli svetovnega alpinizma, saj zavzema med našimi najboljimi plezalci in alpinisti visoko, če že ne najvišje mesto. V letošnjem zimski mu je uspelo v družbi naših najboljih preplezati najtežji zimski vzpon »rdeč« zajedno v severni steni Rakove špice nad Krnico, kar je dosegel največje vrednosti.

Mitja Košir je načitan in seznanjen z našo domačo in svetovno planinsko-alpinistično zgodovino. Njegov svetovni vzornik je človek jeklene volje Hermann Buhl, prvi zmagovalec številnih najtežjih prepadnih in prevesnih kopnin in zasneženih ter v led ukovanih sten in himalajskih osemisočakov.

Mitja Košir je skupaj s Klavdijem Mlekužem iz Mojstrane prvi zmagovalci (1964) direktnega pristopa v dno Črnega grabna v severni steni Triglava. Prvi uspehi so pogumne in srčnega mladca naglo vodili od zmage do zmage, do velikih uspehov, ki ga trenutno uvraščajo v vrh našega plezalnega športa in alpinizma. V letošnjem letu kandidira po zelo uspešno opravljenem izpitnu 1966. leta v Kavkazu in vrhunskih dosegih v domačih stenah poteti in pozimi na udeležbo v Federation Francaise de La Montagne v francoskem Chamonix pod Mont Blancem, kjer se vsako leto sredi poletja zbore elita, cvet svetovnega alpinizma. Letos bo v tej francoski nacionalni šoli alpinizma sodelovalo čez sedemdeset plezalcev in alpinistov iz 28 držav. Mitja prav gotovo v največji meri zaslubi udeležbo na tej visoki šoli svetovnega alpinizma, saj zavzema med našimi najboljimi plezalci in alpinisti visoko, če že ne najvišje mesto. V letošnjem zimski mu je uspelo v družbi naših najboljih preplezati najtežji zimski vzpon »rdeč« zajedno v severni steni Rakove špice nad Krnico, kar je dosegel največje vrednosti.

Sredi priprav za udeležbo v ENSI je Mitja Košir s svojimi vrstniki (kandidati za našo letošnjo tretjo himalajsko

Počitek sred zasneženih visokogorskih planjav

Pri reševanju težjih problemov vedno bolj uspešno sodelujejo proizvajalci, vzdrževalci in teoretični

Nova spodbudnejsi pravilnik o izumih, tehničnih izboljšavah in koristnih predlogih, ki ga je DSŽ sprejel na 13. seji 29. marca letos, ustvarja mnogo boljše pogoje za poživljeno delo avtorjev tehničnih izboljšav, kot dosedanji iz leta 1961, ki ni več ustrezal svojemu namenu v cilju poživljanja novatorske in racionalizatorske dejavnosti v podjetju.

Številni prizadetni in iniciativni avtorji tehničnih izboljšav v Železarni Čutijo tudi svojo vsakdanjo potrebo in dolžnost, da maksimalno prispevajo k uresničevanju gospodarske reforme, oziroma k realizaciji sanacijskih in akcijskih programov. Svoje napore in teoretično znanje ter dolgoletne bogate izkušnje vlagajo v zmanjševanje materialnih, proizvodnih in vzdrževalnih stroškov. V mejah možnosti preprečujejo kvarne strojne in drugih napravah, ki povzročajo zastoje in izpade dragocene proizvodnje. Mnogo naporov je usmerjenih tudi v uvajanje novih, rentabilnih delovnih postopkov, ki veliko prispevajo k višji in boljši proizvodnji in finančni realizaciji.

Število avtorjev in kvaliteta ter vsebine izboljševalnih predlogov se iz meseca v mesec in iz leta v leto boljša in veča. V kolikor en sam avtor ne more uspešno rešiti tega ali drugega problema, se več avtorjev združi v team in z združenimi močmi reši težje in zamotanejše probleme. Ob tem je razveseljiva ugotovitev, da pri reševanju težjih in komplikiranih problemov vedno bolj uspešno sodelujejo neposredni proizvajalci, vzdrževalci in teoretični. Tak način dela pa tudi zanesljivo vodi do rezultatov in uspehov.

V letosnjem letu sta komisija in odbor za oceno novatorskih in racionalizatorskih predlogov zasedala sedemkrat in pozitivno ocenila štiri deset v zadnjem času v proizvodnjo uvedenih izboljševalnih predlogov, avtorjem pa na osnovi ugotovljenih prihrankov in koristi priznala 29.420 N din odškodnin in nagrad.

Povečani aktivnosti strojnih in elektro vzdrževalcev ter energetikov pri uvajanju novih koristnih in uspešnih tehničnih izboljšav v proizvodnjo pa se iz nerazumljivih vzrokov ne vključujejo dovolj neposredni proizvajalci iz talinic, valjarn in predelovalnih obratov. Stalnim, večkratnim iznajditevjem, novatorjem, racionalizatorjem in avtorjem malih, toda koristnih obratnih izboljšav, bi se morali v mnogo večjem številu pridružiti tudi mladi proizvajalci in štipendisti, ki so končali šolanje na strokovnih srednjih, višjih in visokih šolah.

V naših prizadetanjih moramo poiskati vse skrite in še neizkoriscene rezerve ter prebuditi delovni in ustvarjalni polet vsega kolektiva in vložiti skrajne napore v modernizacijo, mehanizacijo in avtomatizacijo naše proizvodnje.

Na seji dne 6. t. m. so člani odbora za izume in racionalizacijo pri DSŽ obravnavali deset izvedenih tehničnih izboljšav. Na osnovi pravilno sestavljenih prijav in prikazov koristi in prihrankov je bilo vseh deset izboljševalnih predlogov dobro in pozitivno ocenjenih, avtorjem pa priznanih 10.100 N din odškodnin. To je do sedaj najvišja odškodnina, ki je bila kdajkoli priznana in izplačana na eni seji komisije ali odbora za oceno izboljševalnih predlogov.

Pozitivno so bili ocenjeni in nagrajeni naslednji avtorji:

Tehnična izboljšava št. 1846: nove boljše nosilne kljuke na transportni žičnici nove valjarne žice na Beli. Avtor predloga FRANC ROZMAN, nadzorni organ montaže, je samoiniciativno odlično popravil in izboljšal nosilne kljuke na transportni žičnici v valjarni Bela. Nosilne kljuke, dobavljene od podjetja Danieli iz Udin, so bile prenizke, in niso ustrezale našim potrebam in zahtevam. Žični kolobarji vroče valjane žice so bili ovalni in čestokrat tudi zmedeni, kar je povzročalo velike obratne težave v predelovalnih obratih. Avtor se je odločil za popravilo dobavljenih kljuk. Nove izboljšane nosilne kljuke popolnoma ustrezajo in omogočajo nemoteno obratovanje. Avtor je dobio enkratno pavšalno odškodnino 1.200 N din.

Kovač VIKTOR DOVŽAN je s koristno tehnično izbolj-

šavo št. 1850 olajšal težko fizično delo kovačev pri izdelavi lužilnih sider iz Ø železa 60. Za večjo delovno varnost in olajšanje dela pri izdelavi lužilnih sider za potrebe lužilnice so člani odbora avtorju priznali 500 N din.

Tehnična izboljšava št. 1851: izboljšava na vlečnih vozicah na vlečnih klopeh jeklovka na Beli, ki olajšuje težko fizično delo in povečuje proizvodnjo, avtorja MATTEVA GLUHARJA, je bila pozitivno ocenjena in nagrajena s 700 N din.

FRANC HRASTAR in ANTON GROSELJ sta s svojo tehnično izboljšavo št. 1852 izdelala posebno pečico za segrevanje dvetonskih blumov za poskusno testiranje na prav nove valjarne žice na Beli. Na osnovi koristi in prihrankov je bila avtorjem priznana enkratna skupna pavšalna nagrada v višini 1.200 N din.

Strugar FRANC RESMAN iz strojnih delavnic je samoiniciativno izdelal upenjalno glavo za spiralne svedre in strugarske nože. Obe glavi sta koristno uporabni pri seriji izdelavi predmetov na

stružnici. Oba predloga št. 1853 in 1854 sta bila na osnovi koristnosti in uporabnosti pozitivno ocenjena in avtorju odobrena odškodnina 800 N din.

Tehnična izboljšava št. 1855, ki jo je koristno izvedel strojni ključavničar STANKO LEGAT na rolo vratih nove valjarne in jeklovke na Beli, je bila nagrajena z enkratno odškodnino v višini 500 N din. Avtor je izboljšal odpiranje in zapiranje številnih rolo vrat in skrajšal stalna popravila. Pokvarjena rolo vrata so posebno v jesenskem, zimskem in pomladanskem času deževnega in vetrovnega vremena slabo vplivala na razpoloženje in delovno storilnost zaposlenih, ki so bili stalno izpostavljeni velikemu razlikam.

Organji samoupravljanja, uprava podjetja in še prav posebej tehnično-proizvodni ter ekonomski sektor iskreno čestitajo nagrajenim in uspešnim avtorjem k doseženim delovnim uspehom in se jim zahvaljujejo za njihova prizadevanja.

Proizvodnost v SM in elektro jeklarni

Vsi današnji postopki proizvodnje jekla stremijo začim večjo proizvodnostjo, kar se doseže z velikimi pečmi, s smotrnim izkoristkom delovnega časa ter s pospeševanjem procesa. Zaradi tega je danes najbolj razširjeno proizvajanje jekla v konvertorjih, kjer v 35–45. minutah dobimo 60–100 ton jekla.

V naši martinarni moramo proizvajati z obstoječimi pečmi tako, da v največji možni meri izkoristimo delovni čas

in kisik. Na graditev konvertorjev še ne moremo računati. Pri obratovanju z več pečmi se pojavljajo različne pomajkljivosti kot: premajhna možnost zakladanja, neprimerna priprava vložka, ovire pri istočasnem vlivanju iz več peči hkrati in pri pripravi kokil.

Primerjava proizvodnosti kaže, da te ovire lahko zmanjšamo, če obratujemo z manj pečmi.

leto	1965	1966	1967	1968	8 dni junija 69
t jekla na dan	940	895	865	970	896
gorivo kg/t	155,8	140,8	143,2	145,8	128,7
število peči	6	5	5	5	4

V prejšnjih letih smo dela s šestimi pečmi, z začetkom obratovanja ASEA električne peči od avgusta 1965 obratuje martinarna s petimi pečmi. Od decembra istega leta dalje pa uporabljamo kisik za zgorevanje, zato je bila dnevna proizvodnja manjša le za 45 ton, čeprav je obratovalo le pet peči.

Že sam pregled tabele kaže, da se z intenzivnim delom da povečati proizvodnost in, da se poraba goriva zmanjša za 13 %. Prednosti, ki jih ka-

že hitrejše delo s štirimi pečmi pri le 8 % manjši poprečni proizvodnji nasproti petim pečem so v glavnem ekonomiske: manjša poraba goriva na tono jekla, boljše delo ostalih peči in predvidoma manjši stroški vzdrževanja. Naš končni cilj pa je, da s štirimi pečmi izdelamo toliko jekla kot prej s petimi. Ko bodo usposobljeni rezervoarji za kisik ter razbremenjena livna jama za pripravljanje kokil, kar bomo delali v hali stare valjarne žice, bodo

dani še boljši pogoji za doseganje tega cilja.

Jesenjska elektro jeklarna se v primerjavi z ostalimi v državi lahko ponuja z največjimi električnimi pečmi. Te sicer niso najbolj posluževane (možnost priprave vložka in vlivanja), vendar moramo iz teh peči dobiti več jekla. Modernejše peči imajo močnejše transformatorje. Pri nas moramo zmanjšati okvare, ki so po 40 do 120 ur za vsako peč in skrajšati čase rafinacije. Sedaj delamo poprečno po 3,5 šarž dnevno na peči.

V angleški reviji je podatek, da je šest 135 tonskih peči v marcu izdelalo 245 šarž ali 5,8 šarž dnevno na vsaki peči, seveda pri enostavnem programu.

V naših pogojih bi morala Lectromelt peč delati šarže s časom 5 ur, ASEA peč pa nekoliko dalj časa zaradi težjega programa. Z novim 125 t. livnim žerjavom bo možno povečati vložek na Lectromelt peči na 70 ton, in s tem olajšati vlivanje tudi na ASEA peči.

Cim hitrejše moramo izkoristiti vse naše proizvodne zmogljivosti, kar je naloga tako proizvajalcu v obuhvatu jeklarnah, kakor tudi vseh, ki ta dva obrata poslužujejo. To smo dolžni storiti zaradi tega, da izboljšamo ekonomski položaj podjetja.

Inž. Čop Stanko

Aktivi komunistov po delovnih enotah

Odgovornost posameznika je toliko večja, kolikor višja je stopnja njegovega vpliva in moč njegove funkcije na delovnem mestu

V dneh od 5. do 10. junija so bili po delovnih enotah Železarne aktivi komunistov, ki jih je sklical sekretariat konference ZKS Železarne z namenom, da se komunisti dogovorijo o nekaterih osnovnih vprašanjih sedanjega in bodočega dela organizacije v Železarni. Razgovori na aktivih so bili usmerjeni predvsem na oceno dosedanjega političnega dela in o bodočih nalogah ZK, na nadaljnjo krepitev in razvoj delavskega samoupravljanja ter uresničevanje sanacijskega programa, na nadaljnje utrjevanje vloge ZK in njeno pomlajevanje in na naloge komunistov glede na integracijske procese in nadaljnji razvoj železarstva. Enotni uvodni referat po omenjenih vprašanjih, kot izhodišče za razgovor, so imeli člani sekretariata konference ZKS v Železarni. Iz uvodnega referata povzemamo nekatere najbolj pomembne misli.

Brez globljih in temeljiti analiz je težko podati celotno oceno politične aktivnosti komunistov v preteklem obdobju, za razpravo pa zaduša osvetlitev le nekaterih vprašanj, katerih reševanje je zahtevalo vsestransko angažiranost komunistov. Referat nato omenja tako notranje, kot zunanje težave minulih dveh let in poudarja, da je ZK s svojimi odločnimi in jasnimi stališči ter samoupravnimi organi s sprejetimi sklepi in ukrepi, katerih oceno bo potrdila šele prihodnost, naredili svoj najtežji zrelostni izpit. Med te ukrepe in sklepe sodijo nekatere organizacijsko kadrovske spremembe, ki so se izvedle in se še izvajajo, rešitve in reševanja težkega gospodarskega položaja na nivoju občine, republike in zvez, sprejem notranjega sanacijskega programa, ki pomeni prelom s staro polovičarsko in kompromisarsko prakso, kvalitetni in kvantitetni premik v samoupravnem razvoju, resni premiki na področju integracijskih procesov in poslovnih dogоворov in končno principieli in nekompromisni ukrepi in stališča ob reševanju aprilskega dogodka v martinarni.

S tem še ne trdimo, je podarjeno v referatu, da smo naredili vse in da smo brez problemov in slabosti, toda zastavili smo smer, ki nas edina lahko pripelje do zaželenjene cilja. V tej zavzetosti pa smo komunisti največkrat zanemarili idejnopolitično delo in zanemarjali lastno rast in razvoj. Seveda so potem v takem vzdušju lahko prišla do izraza nam tuja gledanja in nazadnjška stališča posameznikov in posameznih grup. Taka stališča pa ne odklanjamo samo komunisti, temveč tudi večina delovnega kolektiva, saj je pri volitvah v samoupravne organe 83 odstotkov članov delovnega kolektiva potrdila našo sedanjo orientacijo.

Referat nadalje obravnava slabosti, ki se javljajo znotraj organizacije ZK, oziroma težnje, ki jih vnašajo posamezni člani ZK v organizacijo in, ki prizadevanja ZK za čimborj

meril aktivnosti komunistov in organizacije.

Kljub temu, da so oddelki ZK v preteklosti posvetili skoraj polovico obravnav no trnjim organizacijskim vprašanjem, ne moremo govoriti o uspešnosti njihovega dela, ugotavlja referat. Še vedno se ne morejo oddelki ločiti od pretekle prakse. Oddelki ZK so izredno malo naredili na idejno političnem usposabljanju članstva in na pomlajevanju organizacije. V vseh oddelkih ZK bo potrebno v bodočem načrtu razvijati prakso idejnopolitičnega delovanja v okviru tekočih družbenih, političnih in ekonomskih dogajanj ter problemov. Le na taki osnovi bo možno

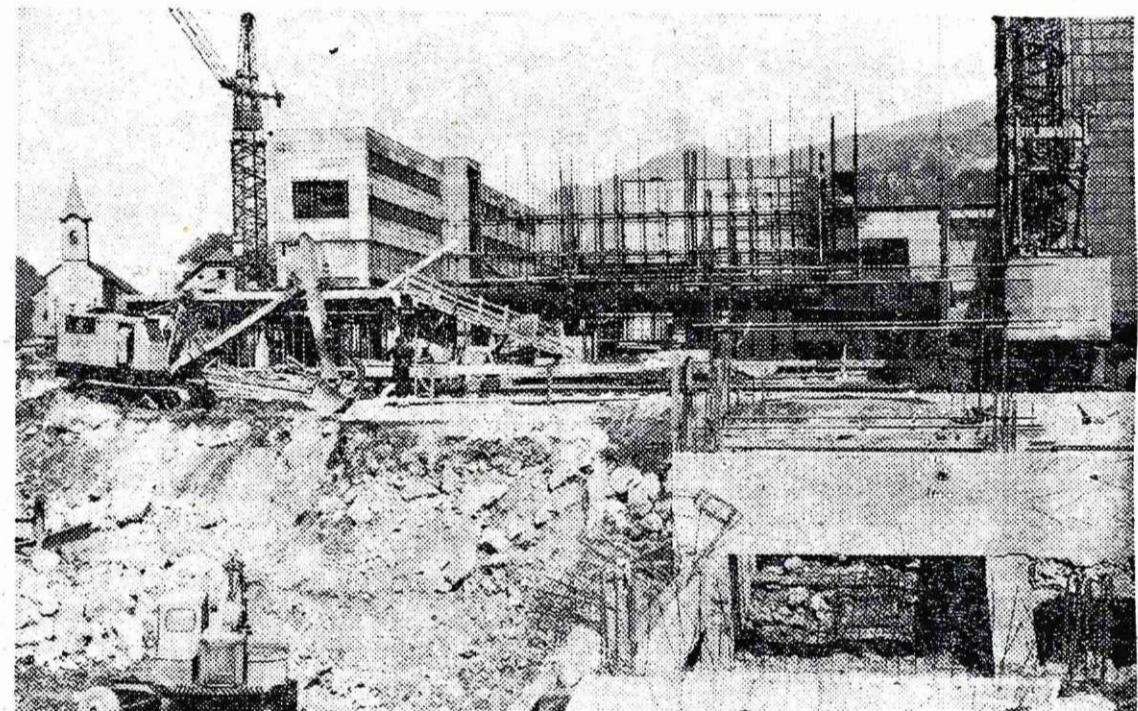
mo v teh prizadevanjih možen nadaljnji razvoj podjetja. Danes je tudi že jasen koncept združenega podjetja in so izdelani osnutki nekaterih dokumentov, medtem ko je tekstovni del z razlagom in utemeljevanjem integracije, ki ga bodo dobili vsi člani kolektiva, še v delu. Naloga komunistov je, da bodo do referendumu, ki bo predvidoma v septembru, tolmačili integracijo, da bodo vsi člani kolektiva na referendumu prizadeleni in sposobni odklanjati tudi negativne pojave, ki se bodo javljali v tem procesu.

Uvodnemu referatu so sledile dovolj živahne razprave, ki so s številnimi konkretnimi

ga programa, ob tem pa je bilo v več primerih tudi podarjeno, da nam je čimprej potreben tudi dolgoročnejši program razvoja Železarne, ker je v posameznih obratih v tem pogledu precej nejasnosti. Tudi v pogledu integracije slovenskih železarn in poslovnih dogovarjanj so komunisti na jasnem, da je to kurz, za katerega se morajo boriti, ker le v tem je bodočnost podjetja. Povsed so podprtli tudi stališča glede bolj načrtnega dela z mladimi in v zvezi s pomlajevanjem organizacije.

Sekretariat konference ZKS Železarne bo na osnovi izobljivanih stališč in iznešenih problemov izdelal ustrezne zaključke in jih posredoval oddelkom ZK, iznešene probleme pa bo posredoval tudi ustreznim strokovnim službam.

Na zelo uspešnih sestankih aktivov ZK po delovnih enotah, je bila obravnavana mno-

Nova aglomeracija bo omogočala dober vsip v plavže in s tem dobro proizvodnjo

uskajati posamezna stališča in se izogniti prakticistični obravnavi posameznih pojavov in problemov.

Mnogo bolj se bodo oddelki morali ukvarjati z vprašanjem mladih in njihove organizacije ter pomlajevanja ZK. Zadnji dve leti je bilo v Železarni sprejetih le 30 novih članov, primerjalni podatki pa tudi pokažejo, da je v Jugoslaviji 1/4 članov mlajših od 27 let, medtem ko je v Železarni komaj 7 odstotkov članov v starosti do 27 let, čeprav je v Železarni zaposlenih 26,5% mlajših delavcev od 27 let. Ob tem vprašanju ne gre za kampanjo, temveč za trajno in načrtno delo z mladimi.

Zadnji del referata vsebuje dosedanja prizadevanja v pogledu integracije slovenskih železarn ter ostala integracijska in poslovna dogovarjanja in povezovanja. Komunisti so se že do sedaj na aktivih in konferencah opredelili in zatrdili jasno stališče, da je sa-

mi primeri dopolnjevale zastavljen kurz nadaljnega razvoja Železarne. Povsed se je prvenstveno poudarjala zaostritev v pogledu konkretnih osebne orgovornosti tako komunistov, kakor vseh članov delovnega kolektiva. Nadalje večja organiziranost poslovanja tako v pogledu vzdrževanja in koordinacije remontov, kakor v pogledu proizvodnje (plan — vložek). Na vseh aktivih je bila izražena tudi zahteva po nadaljnjem urejanju politike nagrajevanja, ker dosedanji način parcialnega reševanja tega vprašanja prinaša preveč negodovanja in nezadovoljstva ter nezaupanja. Veliko pozornosti so posvetili tudi novim oblikam samoupravljanja, ki kažejo že prve ugodne rezultate in kjer bodo prav komunisti lahko odigrali pomembno vlogo. Zelo jasno so bile izoblikovana tudi stališča glede brezkompromisne borbe pri uresničevanju sanacijske-

žica vprašanj in problemov, ki bodo prav gotovo morali vedno bolj postajati predmet razprav na grupnih sestankih ali odborih in komisijah samoupravnega mehanizma. Razprave v ZK pa bodo morale bolj kot doslej dobivati idejno-politični ton in idejnopolitična stališča do posameznih vprašanj in problemov. Na aktivih je bilo precej debat razvlečenih in neprincipieličnih ravno zato, ker komunisti še premalo poznajo stališča in sinernice zadnjega republiškega in zveznega konгрresa ZK pa tudi posameznih plenumov. Če se komunisti ne bodo oborožili s tem, bodo še zapadali pod demagoške, malomeščanske in druge vplive kajti zaradi individualnih interesov ali interesov dočenih grup ni mogoče menjati splošnega idejno-političnega kurza ki sta ga sprejela omenjena kongresa. Tudi v tej smeri so minuli aktivni komunistov ubrali pravo pot.

SZDL naj bo prisotna pri reševanju vseh problemov na terenu

Pretcklo sredo je imela krajevna organizacija SZDL na Javoriku redni letni občni zbor. V prostorih kulturnega doma na Javorniku se je zbralokrog 40 članov SZDL. Poročilo o delu odbora SZDL za minuto mandatno dobo je prebral predsednik Jaka Svetina, nato pa se je v živahnih razpravi zvrstilo 15 govornikov.

Z udeležbo na občnem zboru niso bili zadovoljni, razen tega pa od sedmih odbornikov skupščine občine Jesenice, kolikor jih je bilo aprila izvoljenih na volitvah, na občnem zboru ni bilo niti enega kljub dvakratnemu vabilu.

Iz poročila in razprave je bilo razvidno, da je krajevna organizacija imela zelo dobro povezavo z DPD Svoboda, krajevinom odborom ZZB NOV rezervnimi oficirji in ostalimi društvami in organizacijami. Pozitivno so bile ocenjene tudi prireditve, ki jih na Javorniku organizirajo vsako leto, to je kurirske smuk in pohod pionirjev Ježkovskega odreda po partizanskih poteh.

Največ pozornosti pa so v razpravi posvetili nerešenim komunalnim problemom. Reševanje le-teh je vse prepočasno, kljub temu da je bilo o tem že dosti govora na zborih volivcev. Sem sodi asfaltiranje Savske ceste na Javorniku ter Prosvetne in Cankarjeve na Koroški Beli, ter razširitev ovinka oziroma križišča, kjer se stekata Potoška in Prosvetna cesta na Koroški Beli. Omenjena je bila javna razsvetljava, ki je zla-

sti v vasi Koroška Bela, zelo problematična, razpravljalni pa so tudi o usodi žičnice – vlečnice na Kresu. Treba bo nujno ukrepati, ker bo sicer škoda na napravi še večja kot je že. Omenjen je bil problem kanalizacije na Potoški poti, ki predstavlja že resno nevarnost za morebitno tifusno obolenje. Zato naj bi organizacija SZDL ponovno prek odbornikov občinske skupščine opozorila na nujno rešitev tega problema, v nasprotnem primeru pa bo treba posredovati pri sanitarni inšpekciiji. Skratka, na terenu je dovolj problemov, pri katerih mora biti SZDL v bodoče še bolj prisotna in učinkovita. Tudi na tem občnem zboru je predsednik gradbenega odbora za izgradnjo kulturnega doma poročal o trenutnem stanju izgradnje dvorane in

odra ter o financiranju izgradnje in dejal, da bo vključeno z dvorano in odrom investiranih v objekt že okrog 300 milijonov S din. Krajevna organizacija SZDL pa bo moralna v prihodnjem s pomočjo ostalih organizacij in društev doseči, da bo v novem kulturnem domu dejavnost bogata in pestra in da bodo posamezne prireditve tudi solidno obiskane. Ta ka zahteva je po mnenju navzočih članov SZDL povsem na mestu, kajti to je tudi zahteva celotne naše družbe, ki je za objekt namenila precejšnja finančna sredstva. Investicija bo v celoti dosegljiva svoj namen le, če bo objekt resnično služil namenu, za katerega je zgrajen. Tudi to bo v prihodnje ena od nalog ki jih bo moralna SZDL posvetiti vso pozornost.

Ob koncu občnega zбора so izvolili še nov odbor krajevne organizacije SZDL in člane občinskega odbora SZDL Jesenice za teren Javornik - Koroška Bela.

-or

Novi orožni listi

Zakon o nabavljanju, posesti in nošenju orožja (uradni list SFRJ št. 52/67) določa, da se morajo zamenjati vsi orožni listi in dovoljenja za posest orožja. Po republiških predpisih mora biti omenjena dokumentacija zamenjana

najkasneje do konca decembra letos. Do zdaj so morali na primer lovci vsako leto menjati oziroma podaljševati veljavnost orožnega lista. V bodoče to ne bo potrebno, ker bodo novi orožni listi veljali do preklica. Lastnike orožja pa verjetno bolj zanimajo takse, ki jih bodo morali plačati ob zamenjavi orožnega lista. Po republiških predpisih, oziroma zakonu o upravnih taksah, znaša višina takse za vsako orožje 10.000 S din, občinske skupščine lahko predpišejo nižje takse. V Radovljici so sprejeli odlok, da se za vsako lovsko orožje plača 5000 S din takse.

Obenem z zamenjavo orožnih listov bodo pregledali orožje. Za trofejno in spominško orožje se taksa ne plača, razen 6 N din za odločbo oziroma dovoljenje za posest trofejnega orožja.

Po zakonu je prepovedano nabavljati, imeti in nositi orožje z napravami za dušitev zvoka, same naprave za dušitev zvoka ter eksplativno, plinsko in hladno orožje. Prepovedano je nositi in uporabljati trofejno orožje ter si zanj nabavljati metri pripravljeno strelivo.

Zračno orožje kalibra 4,5 mm z začetno hitrostjo od 130 do 160 m v sekundi se lahko nabavlja brez dovoljenja, vendar ga otrokom in mladoletnikom ni dovoljeno nositi, oziroma ga lahko nosijo samo v spremstvu staršev ali pa instrukturja strelske družine.

Zakon tudi predpisuje, da se na isto orožje sme izdati orožni list največ za tri osebe. Podrobnejša pojasnila lahko dobijo občani na občini pri referentu za javni red in mir.

V.

Za gobarje in ljubitelje narave

Po dolgi zimi se bliža čas, ko bodo gobarji začeli stikati za gobami. Letošnja sezona nam obeta obilo gob. Ker pa se pod besedo goba večina predstavlja le jurčka ali lisičko, bi bilo koristno, da se gobarji med seboj spoznajo, ter izmenjajo svoje znanje, najboljši prijatelji pa si bodo zaupali tudi bogata najdišča.

Gobarska organizacija ima v Sloveniji že kar lepo tradicijo. Do nedavnega je gobarje združevalo prirodoslovno društvo v gobarski sekciji. Devetnajstega aprila letos pa se je gobarska sekcija osamosvojila ter se preimenovala v Mikološko društvo Slovenije. Beseda mikološko izvira iz naravoslovne panoge mikologije, ki raziskuje višje glive – med ljudmi imenovane gobе. Mikološko društvo ima v Ljubljani, Mariboru in Celju svoje postojanke imenovane gobarske družine.

Gobarska družina se lahko ustanovi, če se za to odloči najmanj 10 gobarjev. Člani gobarskih družin se na rednih sestankih, ki so v času sezone navadno v ponedeljkih zvečer zbirajo ter izmenjavajo svoje izkušnje, ter si tako širijo znanje o užitnih in strupenih gobah. Zdravstvene statistike kažejo, da je tam kjer delujejo gobarske družine manj zastrupitev z gobami.

Na Jesenicah je postal gobarjenje že pravi narodni šport, ki se po zanimanju da primerjati le z hokejem in hortikulturo. Od gobarjenja pa imamo poleg kulinaričnih koristi še druge. Dober gobar se mora navaditi vztrajne hoje, ki ugodno vpliva na psihofizično počutje človeka. Po uspešnem lovu za gobami se človek počuti svež in z luhoto prenaša naporno umsko in fizično delo na delovnih mestih. Ker pa je o razširjenosti gob ter njih poimenovanju še zelo malo znanega je ena izmed nalog zbirati krajevna gobja imena ter s tem bogatiti jezikovni zaklad. Kaj bi lahko še našteval o užitkih, ki jih človek užije na svojih potekih za gobami ve le tisti, ki je to okusil. Kdor vzljubi gobarjenje, ga ta strast ne izpusti več, postal je gobar in občudovalec naravnih lepot.

Vse navedene misli so vodile najbolj zveste gobarje na Jesenicah, da se združijo in med seboj spoznajo. Prvo večje srečanje gobarjev bo v soboto 14. t. m. ob 19. uri v šolski sobi železniške postaje na Jesenicah, kjer bodo imeli svoj ustanovni občni zbor gobarske družine.

Vse ljubitelje narave in gobarjenja v imenu pripravljalnega odbora vabimo na občni zbor ter predavanje o gobah spremljano z barvnimi diapozitivimi.

Anton Korenc

Volitve še trajajo

Letošnje volitve v občinske, republiške ter zvezno skupščino pravzaprav še niso zaključene. V preteklem tednu so ob prilikah prvih sklicov posameznih zborov republiške skupščine volili posamezne odbore v komisije. Tudi poslanci iz naše občine so dobili nekatere zadolžitve.

Janko Burnik je bil kot poslanec republiškega zboru izvoljen v odbor za socialno politiko in zdravstvo.

V gospodarski zbor sta bila iz naše občine izvoljena Anton Grošelj in inž. Stefan Nemec. Za predsednika odbora za družbeno-ekonomske odnose je bil nato izvoljen inž. Nemec.

Jože Gazvoda je bil kot poslanec prosvetno-kulturnega zboru izvoljen v odbor za telesno kulturo. V socialno-zdravstvenem zboru pa je bil Slavko Osredkar izvoljen za predsednika odbora za socialno in otroško varstvo, dr. Tomaz Ažman pa za člena odbora za invalidsko in pokojninsko zavarovanje ter invalidsko varstvo.

Enako kot v republiški skupščini pa bodo predvidoma v prihodnjih dneh oz.

T. L.

ZA ODKUP IN UREDITEV FINŽGARJEVE ROJSTNE HIŠE SO PRISPEVALI:

Predsedstvo ZMS Idrija — 693.20; skupščina občine Jesenice — 500.00; osnovna šola Janez Mrak, Vrhnik — 186.00; Uradni list SRS, Ljubljana — 500.00; pionirski odred Ivan Spolenjak, Ptuj, Rogaška c. 6 — 441.15; gimnazija Novo mesto — 115.00.

Do 11/6/1969 je bilo zbranih skupno 104.865.60 dinarjev. Za prispevke se vsem darovalcem iskreno zahvaljujemo.

Prispevke nakazujete na žiro račun: 5153-679-2135 ZVEZA KULTURNO PROSVETNIH ORGANIZACIJ OBČINE JESENICE, sklad za odkup in ureditev Finžgarjeve rojstne hiše.

XII. srečanje dramskih skupin Slovenije v Brežicah

Od ponedeljka, 2. junija do 8. junija je bilo v Brežicah že dvanajsto tradicionalno srečanje slovenskih gledaliških amaterjev. Pregleda najboljših amaterskih odrskih dosežkov v minuli sezoni se je, po odločitvi posebne žirije, udeležilo kar dvanajst dramskih družin in sicer iz Idrije, Velenja, Celja, Prevalj, Trbovelj, Horjula, Maribora, Raven, Kranja in kar dvoje družin iz Brežic. Prvič pa je na srečanju sodelovala dramska družina iz zamejstva — iz Proseka pri Trstu. Naše amatersko gledališče Tone Čufar in Šentjakobsko gledališče iz Ljubljane letos nista prijavili sodelovanje na srečanju, čeprav sta bili minula le reden in uspešen predstavnik slovenskega gledališkega amaterizma.

Na srečanju v Brežicah je bila ob sicer bogatem in pestrem sporednu prikazana le poprečna kvaliteta gledališke zmogljivosti slovenskih amaterjev, nekaj predstav pa je bilo celo znatno pod poprečjem. V resnici sta se odlikovali le predstavi, ki jih je žirija izbrala, da slovenske gledališke amaterje letos zastopata na jugoslovanskem festivalu na Hvaru in to Cankarjevi Hlapci Prešernovega gledališča iz Kranja in Vražji fant zahodne strani iz Horjula. Prosvetno društvo iz Horjula je bilo resnično presenečenje letošnjega srečanja, saj je zahtevni Vražji fant irskega dramatika Synga zaživel na odru, kot le redko katera amaterska gledališča predstava. Omeniti je treba še amatersko gledališče Slava Klavora iz Maribora, ki se je solidno predstavilo s krstno uprizoritvijo duhovite in res zavbne komedije Mira Stefanaca Večna lovišča. Poleg navedenih del so gledališki ljubitelji v Brežicah, ki so pridno polnili dokaj veliko dvorano, videli še Cankarjevo Pojavljanje v dolini Šentflorjanski, Župančičeve Veroniko Deseniško in Pučove Svet

brez sovraštva iz slovenske dramatike. Z Roksandićevimi Ptiči brez jate je bila zastopana tudi jugoslovanska dramatika, svetovna klasika pa s Machianellijsko Mandragolo in Molierovimi Scapinovimi zvijačami. Sodobno tujo dramatiko pa sta predstavljali francoski komediji Srečni dnevi in Etienne ter angleška kriminalna drama Plinska luč. Vsako dopoldne so bili razgovori o predstavah minule dne in sicer na osnovi kritične analize, ki jo je za vse predstave podajal režiser Jože Vozny.

V soboto dopoldne pa je bilo vsakoletno posvetovanje slovenskih gledaliških amaterjev, ki se ga je udeležilo res rekordno število zastopnikov iz prav vse Slovenije. Tako veliko zanimanje za letošnji posvet je prav gotovo pripisati dejstvu, da je bil kot osrednja točka obravnavan predlog lanskega posvetu na jeseniškem srečanju o ustanovitvi združenja slovenskih gledaliških amaterjev. Odbor za gledališko dejavnost pri republiškem odboru ZKPO Slovenije je namreč sestavljen predvsem iz poklicnih gledaliških delavcev in strokovnjakov, zato ne more biti v zadostni meri seznanjen z vsemi in resničnimi problemi jev.

»Lepa Vida«, se po nekaj letih sreča s svojim sinkom

Po trinajstih letih spet »Lepa Vida«

Večkrat se zgodi, da v nekem gledališču v razdobju več let dvakrat postavijo na oder isto delo. Večkrat se tudi zgodi, da v obeh izvedbah nastopijo nekateri isti igralci. Le malokrat pa ima igralec v obeh izvedbah isto vlogo. To se je zgodilo v jeseniški uprizoritvi Lepe Vide Jožeta Tomažiča. Po trinajstih letih je Slava Maroševič spet zaigrala naslovno vlogo.

Da bi kaj več zvedeli o njej in njeni bogati igralski poti, smo jo prosili na kratek razgovor.

Si z veseljem sprejela to vlogo?

Bila sem zelo presenečena, ko mi je Jože Tomažič ponudil vlogo, saj je vendar od prve izvedbe minilo že trinajst let. To je bil zame tudi po-

klon kot ženski.

Kako se počutiš po pravkar končani predstavi?

Vesela sem, da je kljub skepsi predstava ljudem ugašala in da je bila sorazmerno dobro obiskana.

Še kdo igra iz zasedbe iz pred trinajstih let?

Stanka Geršakova ponovno igra v vlogi kraljice

Kdaj se je začela tvoja gledališka pot?

Tega se še dobro spominjam. Moj prvi korak pred občinstvo je bil 26. decembra 1945. Igrala sem Babuško v

V juniju še dvoje kvalitetnih gostovanj

V prvi polovici letosnjega leta bomo na Jesenicah dosegli v pogledu kulturnih preditev, še posebej pa gostovanj, poseben rekord, kar je prav gotovo pogojeno tudi s pomembnimi jubileji, ki jih proslavljamo letos. Tudi v juniju bomo imeli na Jesenicah še dvoje izrednih kulturnih doživetij.

Prihodnji ponedeljek 16. junija bodo v gledališki dvorani na Jesenicah v gosteh pevci iz naše operne hiše v Ljubljani. Ne večeru opernih arije se nam bodo predstavile pevke in pevci: Vilma Bukovec, Zlata Ognjanovič, Rajko Kocitnik, Samo Smerkolj in Danilo Merlak. V koncertni izvedbi bodo izvajali arije in duete iz oper: Madame Butterfly, Traviata, Tosca, Rigoletto, Seviljski brivec, Proda-

na nevesta, Knez Igor, Don Carlos in Chenier ter Boheme. Na klavirju jih bo spremljala Milena Trostova. To bo prav gotovo za še tako zahetne ljubitelje glasbe izredno doživetje.

V drugi polovici meseca pa bodo lahko prišli na račun ljubitelji češke glasbe. Na Jesenicah bo v dvorani gledališča gostoval poklicni pihalni ansambel mednarodnega varieteja ROZAMARYN iz Brna — ČSSR. Glasbeniki iz ČSSR bodo ponovili svoj koncert junija tudi na Hrušici in v Kranju. Točen datum prihoda nam še ni znan.

Prvo gostovanje organizira občinska Zveza kulturno prosvetnih organizacij Jesenice, drugo pa DPD Svoboda Hrušica skupaj z omenjeno zvezzo.

Triglavski bajki Pavla Golie. **Morda se spominjaš, koliko vlog si že odigrala?**

Tega res ne vem. Lahko pa rečem, da sem imela od vsega začetka dalje veliko srečo z vlogami.

Tvoja najljubša vloga?

V prvem obdobju Julija, Desdemona in Almira v Miklovi Zali, ki so si bile zelo kontrastne, kasneje Content v Zakonskem vrtljaku in Elizabeth Angleška, v zadnjem pa Bernarda Alba, Kastelka, Hudabivnikova Meta in prav nazadnje Irma v Kozakovi Punčki.

In najuspenejša?

Vsekakor Bernarda Alba.

S katerim režiserjem najraje sodeluješ?

Z Bojanom Čebuljem, ki mi je poleg Jožeta Tomažiča dal tudi največ lepih vlog.

Letos si bolj malo igrala. Zakaj?

Zaradi stanja v gledališču. Finančni položaj je povzročil trenja tudi med nekaterimi člani kolektiva in zato sezona ni bila tako uspešna, kot bi lahko bila. Zdaj je v glavnem notranja kriza že minila.

Precej se govori o honorarjih v jeseniškem gledališču. Kako je s tem?

O tem je res dosti govora, čeprav so naši honorarji le malenkost, glede na to, koliko časa porabimo pri vajah.

Nekoč so te povabili, da bi šla študirat na akademijo ...

To je bilo okoli leta 1950. Ministrstvo za kulturo in prosveto me je res povabilo, da bi študirala. Takrat enostav-

no nisem verjela, da je to res, da je to mogoče. V Beograd pa me je vabil Ljubiša Jovanovič, prvak beograjskega gledališča.

Ti je bilo kasneje žal?

Nekaj časa je bil to celo moj problem. Zdaj pa je videti, da se bo igralstvo nadaljevalo v družini.

Sin Bojan je igral glavno vlogo v filmu Sončni krik. Boše naprej igral?

Sedaj obiskuje prvi letnik srednje glasbene šole. Do konca šole pa ima še čas za premislek.

Kako si uspela združiti vlogo matere in gospodinje z igralko?

To mi je uspelo predvsem zaradi razumevanja moža in obeh sinov.

Koliko časa boš še igrala?

Nehala bom takrat, ko bom ugotovila, da nisem več tisto, kar sem zdaj, ker je pretežko prenesti občutek padanja.

Zeliš, da bi se kaj spremeniš v našem gledališču?

Treba bi bilo negovati medsebojne odnose, si pomagati, da bi bilo več denarja, da bi bile predstave dobre in dobro opremljene, pa tudi to, da bi bile predstave bolje obiskane.

In prihodnje delo, kje boš sodelovala?

Muslim, da bo to v Rdeči Kantati Mihe Klinarja, v režiji Stanke Geršakove. Glasbo je napisal Radovan Gobec, kot igralca pa sta povabljena Rudi Kosinač in Miha Baloh.

Lep uspeh in nagrada v Mariboru

Združeni pevski zbor Jesenice je pod vodstvom prof. Milka Škoberneta v nedeljo dopoldan gostoval v Mariboru, kjer se je predstavil na reviji odraslih pevskih zborov, ki jo je organizirala Zveza kulturno prosvetnih organizacij Maribor. Vabilo se je odzvalo osem pevskih zborov, ki so bili razdeljeni v dve težavnostni skupini, ki so jih na osnovi prijav izbrali sami pevski zbori.

Najprej so bili na vrsti pevski zbori druge težavnostne skupine in sicer iz Ormoža, Jesenice, Studencev pri Mariboru in moški pevski zbor iz Kidričevega.

V prvi skupini sta se predstavila mešana pevska zbra: Angel Besednjak iz Maribora in Trboveljski slavčki ter moški pevski zbor Zarja iz Trbovelj in Slava Klavora iz Maribora.

Kvaliteto pevskih zborov oziroma pesmi, ki so jih peli, je ocenjevala posebna petčlanska komisija glasbenih strokovnjakov iz Ljubljane, Maribora in Ajdovščine.

Ob koncu revije je predsednik komisije prof. Radovan Gobec objavil rezultate tekmovanja. Prvo mesto pri mešanih zborih v prvi težavnostni skupini in nagrado 100.000 S din je dobil pevski zbor Angel Besednjak iz Maribora, v drugi skupini pa združeni pevski zbor Jesenice. Pri moških pevskih zborih je bil najboljši pevski zbor Slava Klavora iz Maribora, medtem ko pevci iz Kidričevega v drugi skupini niso imeli konkurenčnega zbra.

Ob pregledu na dosežene rezultate in število točk, ki so jih osvojili posamezni zbori, naj omenimo še to, da združeni pevski zbor Jesenice zaostaja za drugouvrščenimi Trboveljskimi slavčki, ki so sicer peli v prvi skupini, le za nekaj točk.

Po izvedenem koncertnem programu so pevci iz Maribora in Trbovelj zelo pozitivno ocenili pevski zbor z Jesenice, zlasti še, ko so zvedeli, da v sedanjem sestavu pod vod-

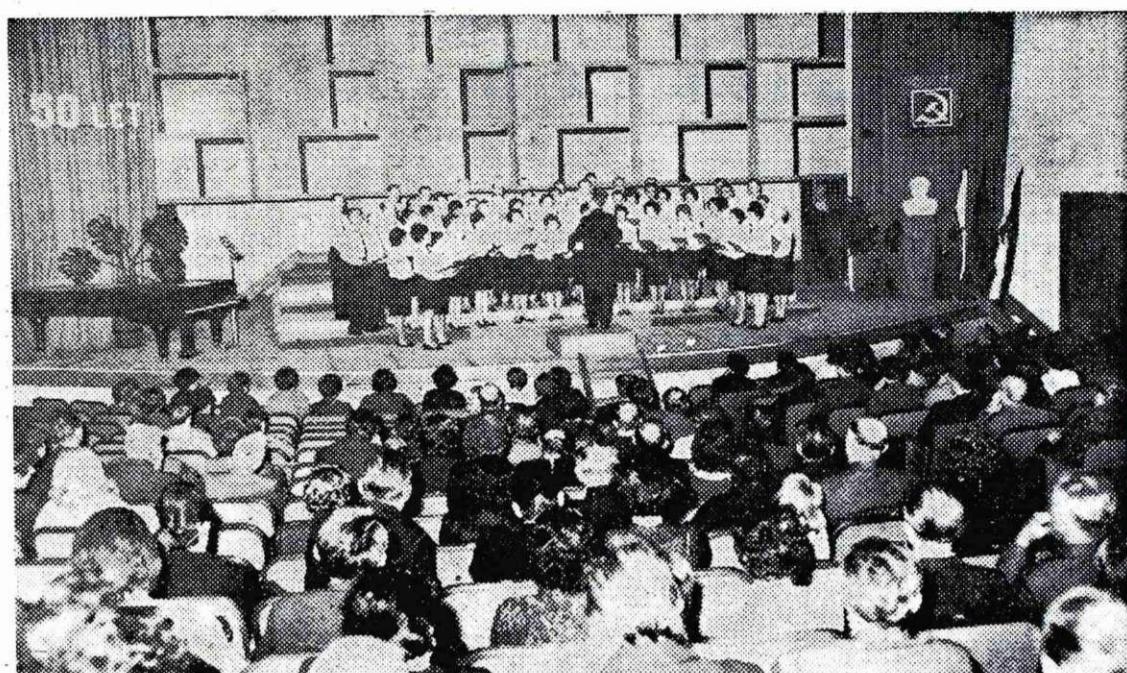
stvom prof. Škoberneta nastopajo in redno vadijo šele nekaj mesecov. Ob zelo solidnem nadaljnem delu ter prizadevanju ima jeseniški pevski zbor lepo perspektivo in zato lahko pričakujemo še boljše rezultate na reviji pevskih zborov, ki bo drugo leto v Mariboru in bo organizirana v republiškem merilu, ko se bo predstavilo še več kvalitetnih zborov, ki jih tokrat v Mariboru ni bilo.

In končno smo dobili tudi tovariški nasvet pevskega zbra Angel Besednjak iz Maribora. Njihov povod je zboru z Jesenic priporočil, da prizadevnega prof. Škoberneta za vsako ceno obdrži, saj je v Sloveniji precej takih krajev, in tudi v samem Mariboru, ki bi ga z veseljem pozdravili ter mu vsestransko pomagali pri njegovem delu.

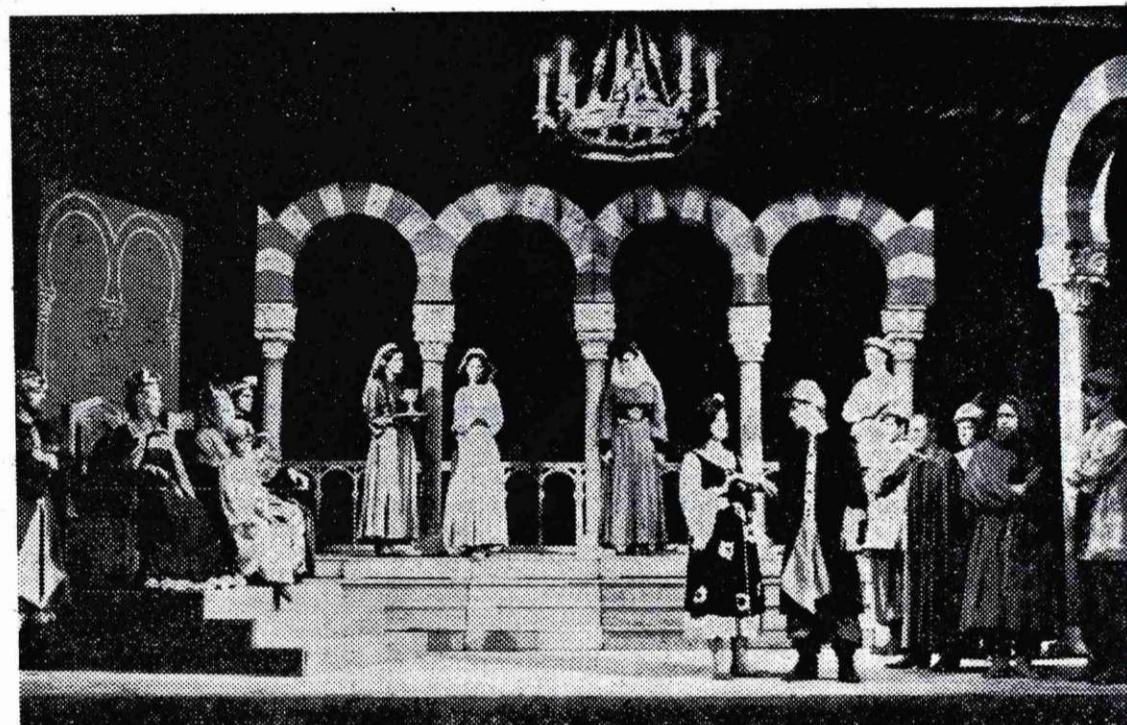
Na povratku iz Maribora je bil kratek postanek pri Velenjskem jezeru, na Jesenice pa so se pevci vrnili zelo zadovoljni. Že v avtobusu so z navdušenjem sprejeli predlog povodovanje, da takoj pričnejo s pripravami na tekmovanje pevskih zborov, ki bo v drugi polovici septembra v Gorici v Italiji.

Če bodo pevske vaje tako dobro obiskane kot pred govorovanjem v Trbovljah in Mariboru, potem uspeh v Novi Gorici ne bo izostal.

-or-

Pevke in pevci jeseniškega združenega pevskega zbra so v soboto, 17. maja gostovali v dvorani delavskega doma v Trbovljah, kjer je bilo izredno srečanje pevskih zborov pod gesmom Pesem nas združuje. Koncert je bil organiziran v počastitev 50-letnice KPJ, SKOJ in sindikatov

Za zaključek gledališke sezone je Jože Tomažič, ki je tudi avtor dela, zrežiral LEPO VIDO

Kongres IFE v Bohinju

Redni XXI. kongres mednarodne Zveze za kegljanje na lednu, imenovane IFE (Internationale Federation für Eissstockschiessen), s sedežem v Münchenu, bo letos po petih letih zopet v Jugoslaviji in sicer od 13. do 15. junija v Bohinju.

Že več let je naša Zveza za kegljanje na lednu Slovenije (s sedežem na Jesenici) član te mednarodne organizacije. Članice IFE so še: Avstrija, Italija, ZR Nemčija, DDR in Švica. Glede na to, da je na zadnjem evropskem prvenstvu v kegljanju na lednu, ki je bila januarja letos v Avstriji, sodelovala tudi že ekipa iz ČSSR, pričakujemo, da bo prav na tem kongresu spremenjena med redne članice IFE.

Po pravilniku IFE se redni kongres sklicuje vsako leto v mesecu juniju v tisti državi članici IFE, ki je po vrstnem redu določena v naslednjem letu prevzeti organizacijo evropskega prvenstva. To po-

meni, da bo na tem kongresu potren tudi sklep, da se EP za leto 1970 prireja v Jugoslaviji v organizaciji naše zveze. Predvideno je, da bo le-to 10. in 11. januarja 1970 na Blejskem jezeru, v kolikor pa bi vremenske prilike to ne dopuščale, pa na umetni ledni plošči jeseniškega stadiona Podmežakljo.

Po programu, ki je razvoden iz vabilna, ki ga je predsedstvo IFE poslalo že koncem meseca aprila, bo delo kongresa potekalo takole:

Danes, 13. 6. bodo ob 19. uri sprejeli udeležence predstavniki ZTKS iz Ljubljane in predsednika Skupštine občine Jesenice in Radovljice. Na sprejemu bo sodelovala tudi folklorna skupina iz Bohinja.

V soboto, 14. 6. bo ob 8. do 12. ure zasedala tehnična komisija IFE.

Isti dan bo ob 15. uri pričel z delom kongres, ki za ta dan predvideva delo do 19. ure.

V nedeljo, 15. 6. bo kongres pričel z delom ob 9. uri. Po

zaključku pa je popoldne predviden v organizaciji Zveze za kegljanje na lednu Slovenije skupen izlet na Blejski grad.

Kongresu IFE želimo čim uspešnejše delo, vsem gostom in udeležencem pa prijetno bivanje v prelepem bohinjskem kotu. Edi Cenček

Najboljši balinar iz Radovljice

Preteklo nedeljo je bilo v Radovljici gorenjsko balinarško prvenstvo za posameznike. Nastopili so balinari BK Lesce, BK Radovljica, BK Trata — Šk. Loka, BK Borec — Kranj in BK Jesenice. Vsak klub sta lahko zastopala dva tekmovalca.

V predtekovanju je Jesenčan Pavlič v A skupini zasedel drugo mesto, v B sku-

Pokal prijateljstva

Predstavniki pokrajin treh dežel: Furlanije-Julijanske kraine, Koroške in Gorenjske so se tudi letos dogovorili za tekmovanje za »Pokal prijateljstva«. Lansko leto je ta liga prav lepo uspela in so Jesenice osvojile prvo mesto pri članilih in drugo pri mladincih.

Letos je način tekmovanja precej spremenjen in tudi razširjen. Za vsako pokrajino

nastopa 20 tekmovalcev, od tega 5 mladincov v ekipi in 15 članov posamezno. Mladinska ekipa, ki po treh turnirjih osvoji največ točk, osvoji mladinski pokal za leto 1969. Pri članilih pa tista ekipa pokrajine, katere posamezniki zborejo največ točk v posameznem tekmovanju. Ocenjujejo pa se samo prvi štirje v vsaki kategoriji. Tako bo tekmovanje zanimivo in napeto vseskozi. Za ekipo Gorenjske bodo nastopali tudi tekmovalci »Ljubljane« in »Partizana« Šiška.

Prvi turnir bo v soboto, 14. junija na Jesenicih v domu TVD Partizan s pričetkom ob 16. uri. Drugi turnir bo v Spilimbergu 29. junija in tretji turnir v Celovcu 12. julija.

Na tem tekmovanju bodo sodelovali tudi nekateri vrhunski tekmovalci in pa precej mojstrov juda, zato se obetajo odlične borbe, ki bodo prav gotovo navdušile tudi nestrokovno občinstvo.

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

14. in 15. junija meh. barv. CS film VELIKI UPOR, v režiji Miguela Zacarias, v glavnih vlogih Maria Felix, ob 17. in 19. uri.

16. junija ital. barvni CS film ZA PEST DOLARJEV, v režiji Boba Robertsona — v glavnih vlogih Clint Istvud, ob 17. in 19. uri.

17. in 18. junija amer. barv. CS film VELIKI MAC LINTOCK, v režiji Andrija Meleglana, v glavnih vlogih John Wayne, ob 17. in 19. uri.

19. junija amer. barv. film SHANE, v režiji Georga Stevensa, v glavnih vlogih Alain Laad, ob 17. in 19. uri.

20. junija amer. barvni film BOBNI VZDOLŽ MOHAWKA, v režiji Johna Forda, v glavnih vlogih Henry Fonda, ob 17. in 19. uri.

21. junija angl. barvni CS film TRAJEKT ZA HONG-KONG, v režiji Gilberta Lewis, v glavnih vlogih Curt Jurgens, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVZ

14. in 15. junija amer. barv. CS film VELIKI MAC LINTOCK, ob 18. in 20. uri.

16. in 17. junija meh. barv. CS film VELIKI UPOR, ob 18. in 20. uri.

18. junija amer. barv. film SHANE, ob 18. in 20. uri.

19. in 20. junija franc. barv. film USODNI PLEN, ob 18. in 20. uri.

21. junija nem. barvni CS film v ZENITU SONCA, ob 18. in 20. uri.

Kino DOVJE

14. junija franc. barv. film OBREKOVAJNE.

15. junija franc. barv. film OSAMLJENA VOLCIČA.

19. junija meh. barvni CS film VELIKI UPOR.

21. junija franc. barv. film USODNI PLEN.

Kino ŽIROVNICA

15. junija franc. barv. film OBREKOVAJNE.

18. junija meh. barvni CS film VELIKI UPOR.

22. junija franc. barv. film USODNI PLEN.

Kino KRAJSKA GORA

14. junija amer. barvni CS film VERA CRUS.

15. junija franc. barv. film USODNI PLEN.

19. junija meh. barvni CS film VELIKI MAC LINTOCK.

21. junija meh. barvni CS film VELIKI UPOR.

Gledališče

V soboto, 14. junija ob 19.30 uri: J. Tomačič LEPA VIDA — Ljudska igra v treh dejanjih — Zaključena predstava za sindikat železarne.

OBVESTILO

10. ZTOB Jesenice obvešča vse tabornice, tabornike in mladino drugih organizacij in stareš, da bo v letu 1969 organizirano letno taborenje v Karigadorju, to je kraj med Umagom in Novim gradom v Istri. Taborenje bo trajalo 15 dni.

Cena taborenja:

— šoloobvezni člani taborniške organizacije v starosti do 12 let, s prevozom plačajo	140,00 N din
— ostali šoloobvezni člani taborniške organizacije in šoloobvezna mladina drugih organizacij plača tabornino in prevoz	140,00 N din
— starejši taborniki, ki sami služijo, plačajo tabornino in prevoz	170,00 N din
— nečlani, ki sami služijo in želijo z nami taboriti, plačajo tabornino in prevoz	220,00 N din
— za goste, člane taborniške organizacije je cena za oskrbni dan	10,00 N din
— za goste, nečlane taborniške organizacije je cena za oskrbni dan	15,00 N din

Začetek taborenja:

1. izmena od 6. 7. 1969 do 20. 7. 1969
2. izmena od 20. 7. 1969 do 3. 8. 1969

Kdor bi želel taboriti v Karigadorju, se mora prijaviti pri načelniku svoje enote.

Prijava mora vsebovati: priimek in ime, rojstne podatke, v kateri izmeni želi taboriti, naslov stalnega prebivališča in v kateri enoti je član, oziroma član katere druge organizacije.

Prijavo mora oddati najkasneje do 1. 7. 1969.

Predvidevamo, da bo v vsaki izmeni okrog 60 do 70 udeležencev. Na taborenju je taborečim zagotovljenih 5 obrokov hrane dnevno.

Prijavite se, na morju si boste pridobili zdravja in doživelj boste 15 lepih dni v tovariški družbi.

IO ZTOB Jesenice

Vsem, ki so našo sestro
JOŽICO VELIKONJA
roj. Prinčič

spremili na njeni zadnji poti, poklonili vence in cvetje, pvecem za žalostinke, sosedom in lastnikom osebnih avtomobilov za uslužbo, prisrčna za hvala.

Zahvalo smo dolžni tudi zdravnikom: primariju dr. Brandstetterju, dr. Pogačniku in dr. Sajevcu ter strežnemu osebu internega oddelka bolnišnice na Jesenicah, ki so ji dejali trpljenje v neozdravljeni bolezni.

Zalujoči: sestri Stefka in Nada, brat Jože ter ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta

RUDOLFA ZUPANA

se iskreno zahvaljujemo prim. dr. Brandstetterju, dr. Vidaliju ter osebu internega oddelka jeseniške bolnice za združljjenje, skrb in nego.

Iskreno se zahvaljujemo sedom za pomoč v dneh težke izgube, za zbrano denarno pomoč in darovani venec, darovalcem vence in cvetja ter kolektivu elektrodnega oddelka za zbrano denarno pomoč. Zahvaljujemo se pvecem društva upokojencev Javornik za žalostinke ter poslovilne besede, voznikom osebnih avtomobilov za dragoceno uslužbo in vsem, ki so sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje ter ga spremili na zadnji poti.

Zalujoči: žena Angela, hčerki Julka in Vera z družinama, sinova Rudi in Mirko z družinama, sin Jože in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Svojim sodelavcem, ki so ob smrti moje mame

GABRIELE ŽERJAV

poklonili venec in jo spremili na njeni zadnji poti, iskrena hvala.

Jože Žerjav
strojne delavnice

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru livarne se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč v času moje bolezni.

Franc Stržinar

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru transportnih služb se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč.

Vinko Štancar

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru DE livarne se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je bila zelo dobrodošla.

Franc Razinger
livarne

ŽELEZARNA JESENICE

razpisuje za šolsko leto 1969/70 naslednje stipendije:
FAKULTETE:

5 stipendij na metalurški fakulteti

7 stipendij na strojni fakulteti

9 stipendij na elektro fakulteti — jaki tok

5 stipendij na ekonomski fakulteti

1 stipendijo na filozofski fakulteti — smer ind. psihologija

VISJE SOLE:

3 stipendije na višji ekonomsko komercialni šoli v Mariboru

2 stipendiji na višji tehnični varnostni šoli v Ljubljani

SREDNJE SOLE:

3 stipendije na tehnični srednji šoli — jaki tok — v Ljubljani

Vloge za stipendije naj interesenti pošljejo železarni Jesenice, kadrovska — odbor za kadre, najkasneje do 30. junija 1969.

K vlogi za stipendije je potrebno priložiti:

a) Prepis zadnjega šolskega spričevala ali izkaza o opravljenih izpitih.

b) Potrdilo o premoženjskem stanju in izjavo o upravičenosti do otroškega dodatka

c) Lastnoročno podpisano izjavo, da kandidat ne prejema stipendije pri drugem stipendorju.

Višina stipendije in ostali pogoji so določeni v pravilniku o stipendijah železarne Jesenice.

ODBOR ZA KADRE

R A Z P I S

ŽELEZARSKI IZOBRAŽEVALNI CENTER JESENICE
objavlja naslednja prosta delovna mesta:

— 1 delovno mesto

MATERIALNI KNJIGOVODJA v računovodstvu zavoda,

— 1 delovno mesto

ADMINISTRATOR v oddelku za izobraževanje odraslih.

POGOJ:

a) ekonomska srednja šola, ali dvoletna administrativna šola in 3 leta prakse; poizkusna doba 6 mesecev;

b) dvoletna administrativna šola, sprejem za določen čas eno leto.

R A Z P I S

ŽELEZARSKI IZOBRAŽEVALNI CENTER JESENICE
razpisuje

prosto delovno mesto

RAVNATELJA TEHNIŠKE SREDNJE SOLE

IN POKLICNE INDUSTRIJSKE SOLE

za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pogoji za sprejem: dokončana fakulteta.

Osebni prejemi po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov v zavodu ŽIC.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. Nastop službe s 1. septembrom 1969. Stanovanja ni na razpolago.

Vlogo pošljite upravi železarskega izobraževalnega centra Jesenice.

ŽELEZARSKI IZOBRAŽEVALNI CENTER JESENICE

za nezasedena delovna mesta na TEHNIČNI SREDNJI SOLI JESENICE:

— 1 delovno mesto

PREDAVATELJA — dipl. metalurškega inženirja,

— 2 delovni mesti

PREDAVATELJEV — dipl. strojnega inženirja,

— 1 delovno mesto

PROFESORJA MATEMATIKE — FIZIKE

Nastop službe s 1. septembrom 1969. Osebni dohodki po pravilniku zavoda.

Razpis velja do 10. julija 1969. Informacije in prijave v upravi zavoda ŽIC.

Odlično tretje mesto

Jeseničani so tudi v zadnji tekmi II. zvezne odbojkarske lige ostali na domaćem terenu neporaženi. Premagali so ekipo Branik — Hoče s 3:0 (15:5, 15:12, 15:12).

Nastopili so: Arh, Bajt, Bergelj, Božič, Kavčič, Krevsel, Peterrel Potočnik, Rössler.

Jeseničani so po pričakovanju zmagali proti zadnje uvrščeni ekipi. Prvi set so dobi-

li s pravo lahkoto in je bil končan v petnajstih minutah. Gostje so igrali razbito in brez prave volje. V drugem nizu pa se je položaj nekoliko spremenil. Gostje so zaigrali bolj organizirano, kar je imelo za posledico, da so domaćini dobili set le s tremi točkami razlike.

Najrazburljivejši je bil tretji set, ko je le malo manjkal, da bi ga Jeseničani iz-

gubili. Gostje so precej časa vodili tudi za več točk. Jeseničanom je uspelo izenačiti rezultat pri 12:12, nakar so dosegli še tri točke in zmagali.

Najboljša v domaći ekipi sta bila Krevsel in Bergelj.

S to zmago so dosegli tretje mesto s 16 točkami, za Metalcem iz Zagreba — 22 in Fužinarjem z Raven — 20. Sledi še Jedinstvo, Partizan — Reka, Železničar — Osijek, Modriča in Branik Hoče. Tretje mesto je vsekakor zelo lep uspeh, glede na to, da so bili prvič v tako kvalitetnem tekmovanju in da so morali premagati veliko ovir, da so v tej ligi sploh lahko nastopili.

Z.

Kljud porazu dobra igranja

Moška ekipa košarkarskega kluba preživlja težke trenutke, prvi del prvenstva se bliža že h koncu, vendar položaj na lestvici ni nič boljši. Kljud temu, da sta tehnična komisija in uprava kluba že storili precej za rešitev moštva, je bilo v soboto realno težko pričakovati zmago proti izredno naugodnemu nasprotniku KK Vrhnik. Razpoloženje igralcev se je precej popravilo in tudi več volje in borbenosti je bilo opaziti na tem srečanju. Igra je bila boljša kot smo jih bili vajeni gledati v zadnjih srečanjih. Vse to pa je bilo še vedno premalo za zmago, saj je Vrhnika prikazala eno najboljših iger ali celo najboljšo od vseh slovenskih ligašev, ki so kdaj nastopali na igrišču Podmežakljo.

Precizni meti Žakla in Kukca so zadevali koš iz vseh mogočih in nemogočih položajev. Statistika bi gotovo pokazala 90 % izkoristek vseh metov. To je bil tudi glavni vzrok, da je domaće moštvo kljud ogorčenemu prizadevanju vseh igralcev moralno kloniti. V nasprotju pa so domaći igralci imeli tudi precej smole, saj so grešili pri metih na koš tudi iz najbolj ugodnih situacij. Gostje so sami priznali,

že v soboto pa moštvo čaka najbolj odločilno srečanje v letosnjem prvenstvu. V primeru zmage proti Kroju iz Škofje Loke, bi obe moštvi imeli po 4 točke, v naslednjem kolu pa bi bila zmaga proti Rudarju na domaćem igrišču že odrešilna.

Zenska ekipa letos brez večjih težav premaguje vsa moštva. Tudi Trnovo iz Ljubljane našim igralkam ni bil dorasel nasprotnik, tako da vprašanje prvaka ni več aktualno.

Pomembno zmago so dosegli mladinci v gosteh v Škofji Loki, kjer so premagali nepričakovano domaćine z razliko ene točke.

Pionirji so zaradi oslabljenega moštva v Kranju na finalnem delu tekmovanja bili veliko slabši, kot je bilo pričakovati, vendar gre za neuspeh zasluga le nekaterim igralcem, ki so iz nerazumljivih vzrokov ostali doma.

-nik

Dopisujte
v Železarja

Prva zmaga in četrti poraz

Vrsta SSD Kovinar (gimnazija Jesenice), ki nastopa v drugi republiški ligi je v četrtek, 5. t. m. odigrala zaostalo tekmo z vrsto TVD Kamna gorica. Na tej tekmi so dijaki dosegli prvo zmago v tem tekmovanju z rezultatom 3:1 (—7, 2, 10, 13). V moštву Kamne gorice je bil najboljši igralec nekdanji dijak jesenške gimnazije Vovk Pavel, ki pa je imel v ostalih igralcih slabe pomagače.

V soboto, dne 7. junija so dijaki gostovali v Trebnjem in izgubili tekmo z vrsto tamkajšnjega društva TVD Partizan s 3:0 (—7, —9, —12). Trebanjci so vsi od kraja starejši, rutinirani igralci in njihova zmaga ni bila ogrožena niti za trenutek. Mladi igralci Kovinarja so vodili le v tretjem setu do 12:10, v finišu pa jim je zmanjšalo moči in odločnosti.

Za igralce Kovinarja je znacilno to, da igrajo preveč boječe in da igrajo veliko slabše na igrišču na prstem, dosti bolje pa se znajdejo v dvorani.

Na ligaški lestvici se nahaja vrsta SSD Kovinar na zadnjem mestu z eno samo zmago in širim porazi in z razliko v nizih 5:15. Treba pa je poudariti, da so novinci v tej ligi in da so daleč najmlajša ekipa. V nedeljo 15. m. je na sporednu zadnje košlo in bo ob 10. uri na igrišču Podmežakljo tekma SSD Kovinar : TVD Bovec.

T. S.

Nepotreben poraz

Jeseničke odbojkarice so že stale pred velikim uspehom — da bi po dolgih letih premagale ekipo Maribora. To pa jim vendarle ni uspelo. Izgubile so z 2:3 (15:3, 6:15, 15:6, 12:15, 8:15).

Nastopile so: Draksler, Felc, Filipaj, Kemperle, Kruščic, Mark, Trančar.

Vse je kazalo, da bodo proti pričakovanju domaćinkę tokrat imele z Mariborčankami lahko delo. Vsaj prvi set je pokazal tako, saj so vodi-

le celo 12:0, in ga potem dobole 15:3. Drugi set pa so dobole gostje z rezultatom 15:6, tretji set je spet pripadal domaćinkam, četrti pa gostjam. V zadnjem, odločilnem setu, pa so domaćinke povsem odpovedale in dragocene točki, ki bosta prav gotovo odločali o tretjem mestu, sta odšli pod Pohorje. V naslednjem srečanju se bodo Jeseničanke pomerile v Celju s pravouvrščeno ekipo Celjank.

Z.

SPD iz Celovca, je pod Kepo zgradilo prijazno planinsko posojanko

Naši planinci na Koroškem

Planinska društva Slovenije so organizirala v nedeljo 8. junija izlet k novozgrajeni slovenski planinski koči na Koroškem nad Arihovo pečjo (1060 m), katero je zgradilo SPD Celovec. Pri gradnji koče so sodelovali tudi planinci iz Gorenjske. Otvoritev bi morala biti že lansko leto 15. novembra, ker je pa ravno tiste dni zapadel prvi sneg, so odložili otvoritev na letošnji prvi junij.

Tega izleta so se udeležili tudi planinci z Jesenic in Javornika ter Koroške Bele. Avtobus je odpeljal s Koroške Bele ob 6. uri zjutraj, pričrnil so se nam planinci z Jesenic in nadaljevali smo vožnjo proti Podkorenškem sedlu. Na meji so bile hitro opravljene obmejne formalnosti. Po dobrih dveh urah vožnje smo se pripeljali do gostilne »Türkenkops« (Turška glava), kjer smo parkirali naš avtobus. Bili smo prvi, vendar so kmalu za nami začeli prihajati drugi avtobusi iz vse Slovenije. Napotili smo se proti novo zgrajeni koči in po tričetrtturni hoji smo prišli do licno zgrajene koče, od koder je krasen razgled po Koroški. Po krepki malici smo kupili razglednice in se vpisali v spominsko knjigo,

ker pa je začel rositi dež, smo sklenili, da se vrnemo nazaj k našemu avtobusu, ker je med tem časom prišlo že toliko ljudi, da je bilo nemogoče, da bi šli vsi pod streho. Med potjo smo srečevali še cele procesije ljudi; po moji ocenitvi jih je bilo čez 2.000. Okrog 12. ure je bilo na parkirišču, parkiranih že 22 avtobusov iz Slovenije in nešteto osebnih avtomobilov s slovensko registracijo. Pot nas je potem vodila proti Gospovskevskem polju, kjer smo si ogledali knežji prestol, na katerem so ustoličevali koroške vojvode. Ogledali smo si tudi tamkajšno najstarejšo cerkev na Koroškem Gospo sveto s svojo staro zgodovino. Ker smo imeli dovolj časa, smo obiskali še mesto Celovec. V poznejih pooldanskih urah smo se poslovili od prijateljske Koroške skozi predor Ljubelj s pesmijo Gor čez izero.

V imenu vseh udeležencev tega prekrasnega izleta se iskreno zahvaljujem upravnemu odboru PD Jesenice in Javornik — Koroška Bela z željo, da bi še večkrat skupaj organizirali izlet v naš prelep gorski svet.

M. H.

Spremenljivi kakor vreme

Po slabih tekmi v Lescah so Jeseničani proti NK Kranj, ki igra v zahodni conski nogometni ligi igrali zelo dobro in zmagali 6:3 (0:3). Tekma se je odigrala v okviru tekmovanja za pokal Maršala Tita.

Nastopili so: Ivanović, Ljubišić, Barać, Kralj, Lukaničić, Komelj, Magdič, Šubic, Ljubojević, Pavlič, Noč (Smagin, Stošić).

V tej tekmi so Jeseničani igrali kot prerojeni od preteklega srečanja z Lescami. V prvem polčasu so ves čas napadali in imeli pobudo v svojih rokah pa vendar niso mogli doseči gola. Našprotno pa so Krančani dosegli gole na zelo lahek način in kljud

slabši igri zaključili prvi del tekme v svojo korist s 3:0.

V drugem polčasu pa se je Jeseničanom takoj odprlo in v prvi minutni so dosegli kar dva gola. Najprej je mrežo načel Subič potem pa še Ljubojević iz prostega strela. — Ljubojević je bil tudi strelec izenačujocega gola. Na 4:3 in 5:3 je povišal Pavlič, končni rezultat pa je s svojim tretjim zadetkom postavil Ljubojević.

Kljud deževnemu vremenu in težkemu terenu ni manjkal lepih kombinacij, ki so jih Jeseničani ustvarjali eno za drugo. Žal pa se z njimi niso izkazali na tekmi v Lescah, kar jih je tudi veljalo prvega mesta. Z